

Fremsat den 29. april 2020 af beskæftigelsesministeren (Peter Hummelgaard)

Forslag

til

Lov om Seniorpensionsenheden

Kapitel 1

Oprettelse af Seniorpensionsenheden

§ 1. Med denne lov oprettes Seniorpensionsenheden som en selvejende institution.

Stk. 2. Seniorpensionsenhedens hjemsted er Hillerød Kommune.

Stk. 3. Omkostningerne til etableringen af Seniorpensionsenheden finansieres af staten.

Kapitel 2

Seniorpensionsenhedens opgaver

§ 2. Seniorpensionsenheden varetager de opgaver, som tillægges Seniorpensionsenheden i henhold til denne lov og lov om social pension eller i regler udstedt i medfør heraf.

Kapitel 3

Vejledning m.v.

§ 3. Seniorpensionsenheden henviser borgere til kommunen, hvis borgeren skønnes at have behov for helhedsorienteret vejledning, jf. § 5 i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område, eller for personlig bistand, jf. denne lovs § 4. Seniorpensionsenheden skal efter en konkret vurdering formidle den indledende kontakt til kommunen, hvis Seniorpensionsenheden skønner, at borgeren har brug for bistand, jf. denne lovs § 4, stk. 2.

§ 4. Kommunen skal i fornødent omfang yde bistand til fremmødte borgere, der vurderes ikke at kunne benytte sig af de digitale vejledninger og selvbetjeningsløsninger, som Seniorpensionsenheden stiller til rådighed.

Stk. 2. Kommunen skal på foranledning af borgere, som vurderes at have særlige behov, og som ønsker at søge om seniorpension, i fornødent omfang yde bistand med følgende:

- 1) Hjælp til at udfylde og indgive ansøgning til Seniorpensionsenheden.

- 2) Sørge for at borgeren kan medvirke ved behandlingen af sin sag hos Seniorpensionsenheden.
- 3) Varetage kontakten til Seniorpensionsenheden på borgerens vegne.

Kapitel 4

Digital kommunikation

§ 5. Beskæftigelsesministeren kan på Seniorpensionsenhedens sagsområde fastsætte regler om, at kommunikation mellem Seniorpensionsenheden og andre myndigheder og mellem Seniorpensionsenheden og borgere skal ske i elektronisk form (digital kommunikation). Ministeren kan herunder fravige formkrav i lovgivningen, der er til hinder for digital kommunikation.

Stk. 2. Beskæftigelsesministeren kan på Seniorpensionsenhedens sagsområde fastsætte regler om, at visse borgere helt eller delvist skal være undtaget fra kravet om digital kommunikation.

§ 6. Afgørelse om, hvorvidt borgeren skal undtages fra obligatorisk digital selvbetjening efter regler fastsat i medfør af § 5, stk. 2, træffes af kommunalbestyrelsen. Kommunen skal give Seniorpensionsenheden besked, hvis kommunalbestyrelsen træffer afgørelse efter 1. pkt.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsens afgørelser efter stk. 1 kan påklages til Ankestyrelsen efter reglerne i kapitel 10 i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område. Hvis en borger klager over en afgørelse efter stk. 1, 1. pkt., skal Seniorpensionsenheden behandle ansøgningen eller meddelelsen m.v., selv om den ikke er indgivet digitalt. Kommunen skal give Seniorpensionsenheden besked, hvis en borger klager over kommunalbestyrelsens afgørelser efter stk. 1, 1. pkt.

Stk. 3. Seniorpensionsenheden skal give Udbetaling Danmark besked, hvis en afgørelse efter stk. 1 eller en klage efter stk. 2 kan få betydning for meddelelser vedrørende udbetaling af en tilkendt seniorpension.

Stk. 4. Seniorpensionsenheden kan undlade at afvise en ansøgning eller meddelelse m.v., der ikke er indgivet ved digital selvbetjening, og som ikke er undtaget herfra efter regler fastsat i medfør af § 5, stk. 2, hvis der ud fra en samlet økonomisk vurdering er klare fordele ved at modtage ansøgningen eller meddelelsen m.v. på anden måde end digitalt. Seniorpensionsenheden kan endvidere undlade at afvise en meddelelse, der ikke er indgivet ved digital selvbetjening, hvis det efter sagens karakter er hensigtsmæssigt at modtage meddelelsen på anden måde end digitalt.

Stk. 5. Seniorpensionsenheden kan undlade at afvise en ansøgning eller meddelelse m.v., der ikke er indgivet ved digital selvbetjening, og som ikke er undtaget herfra efter regler fastsat i medfør af § 5, stk. 2, hvis Seniorpensionsenheden vurderer, at der foreligger særlige forhold, der gør, at borgeren ikke må forventes at kunne anvende digital selvbetjening.

Stk. 6. En digital meddelelse anses for at være kommet frem, når den er tilgængelig for modtageren.

Kapitel 5

Seniorpensionsenhedens ledelse og administration

§ 7. Seniorpensionsenheden ledes af en bestyrelse, hvor medlemmerne er de til enhver tid værende medlemmer af bestyrelsen for Arbejdsmarkedets Tillægspension.

Stk. 2. Seniorpensionsenhedens opgaver varetages med administrativ og teknisk bistand fra Arbejdsmarkedets Tillægspension på omkostningsdækket basis. Der indgås en administrationsaftale mellem bestyrelsen for Seniorpensionsenheden og Arbejdsmarkedets Tillægspension.

Stk. 3. Bestyrelsen for Seniorpensionsenheden fastsætter serviceniveau, kvalitet, svarfrister m.v. for den administrative og tekniske bistand, der leveres af Arbejdsmarkedets Tillægspension efter stk. 2.

Stk. 4. Bestyrelsen for Seniorpensionsenheden har ansvaret for, at Seniorpensionsenheden administreres hensigtsmæssigt og forsvarligt i henhold til denne lov og anden lovgivning, som har betydning for Seniorpensionsenhedens opgaver, og under behørig hensyntagen til borgerens retssikkerhed. Bestyrelsen skal sikre, at kapitalberedskabet til enhver tid er forsvarligt, herunder at der er tilstrækkelig likviditet til at opfylde Seniorpensionsenhedens forpligtelser, efterhånden som de forfalder.

Stk. 5. Bestyrelsen for Seniorpensionsenheden fastsætter ved en forretningsorden nærmere bestemmelser om udførelsen af sit virke. Bestyrelsen kan i sin forretningsorden fastsætte bestemmelser om tegningsregler, ligesom bestyrelsen kan meddele prokura.

Stk. 6. I tilfælde af fejl under udførelsen af administrationen af seniorpensionsordningen bærer Seniorpensionsenheden ethvert økonomisk ansvar forbundet hermed. Arbejdsmarkedets Tillægspension har pligt til at begrænse det økonomiske tab og berigtige fejlen. Arbejdsmarkedets Tillægspension skal hurtigst muligt underrette bestyrelsen for Seniorpensionsenheden om væsentlige fejl, konsekvenserne heraf og om de foranstaltninger, der er truffet i anledning af de konstaterede fejl.

§ 8. Som en del af Seniorpensionsenhedens virksomhed oprettes et praksiskoordineringsudvalg, som har til formål at bidrage til ensartethed i Seniorpensionsenhedens sagsbehandling. Praksiskoordineringsudvalget udarbejder retningslinjer og vejledende udtalelser samt yder rådgivning til Arbejdsmarkedets Tillægspensions administration i principielle sager om tilkendelse af seniorpension.

Stk. 2. Praksiskoordineringsudvalget afgiver indstilling til bestyrelsen til brug for bestyrelsens fastsættelse af service-mål, kvalitet og svarfrister m.v., jf. § 7, stk. 3.

Stk. 3. Praksiskoordineringsudvalget består af en formand og 4 medlemmer, som udpeges af bestyrelsen for Seniorpensionsenheden. Formanden for praksiskoordineringsudvalget udpeges efter fælles indstilling fra KL, Advokatsamfundet, Danske Regioner, Dansk Arbejdsgiverforening og Fagbevægelsens Hovedorganisation. 2 af de øvrige medlemmer indstilles af KL, 1 medlem indstilles af Advokatsamfundet, og 1 medlem indstilles af Danske Regioner.

Kapitel 6

Tilsyn m.v.

§ 9. Beskæftigelsesministeren fører tilsyn med, at bestyrelsen for Seniorpensionsenheden udfører sit hverv i overensstemmelse med lovgivningen.

Stk. 2. Bestyrelsen for Seniorpensionsenheden afgiver årligt en beretning om Seniorpensionsenhedens virksomhed til beskæftigelsesministeren. Beretningen skal indeholde en redegørelse om de væsentligste beslutninger, som bestyrelsen har truffet, og oplysninger, som bestyrelsen vurderer er nødvendige, for at beskæftigelsesministeren kan varetage sin tilsynsforpligtelse på et tilstrækkeligt og betryggende grundlag. Beretningen følger kalenderåret. Beretningen indsendes senest samtidig med årsrapporten m.v., jf. § 11, stk. 3.

Stk. 3. Bestyrelsen for Seniorpensionsenheden er efter anmodning fra beskæftigelsesministeren forpligtet til at udarbejde særlige redegørelser og udlevere materiale, som beskæftigelsesministeren i øvrigt anser for nødvendigt for varetagelsen af tilsynsopgaven. Beskæftigelsesministeren kan fastsætte en frist for tilvejebringelse og meddelelse af oplysninger og udlevering af dokumenter.

Stk. 4. Bestyrelsen for Seniorpensionsenheden skal af egen drift løbende orientere beskæftigelsesministeren om alle forhold af særlig væsentlig karakter, som bestyrelsen vurderer har betydning for beskæftigelsesministerens tilsyn, jf. stk. 1.

§ 10. Ankestyrelsen skal én gang årligt udarbejde en redegørelse til beskæftigelsesministeren om sagsbehandlingen i Seniorpensionsenheden på baggrund af de sager, der indbringes for Ankestyrelsen. Redegørelsen skal indeholde statistik, der kan belyse kvaliteten af de indbragte sager, og beskrive tendenser i sagsbehandlingen.

Stk. 2. Redegørelsen følger kalenderåret og indsendes til beskæftigelsesministeren senest 6 måneder efter årets afslutning. Redegørelsen skal forelægges for bestyrelsen for Seniorpensionsenheden, der skal have lejlighed til at afgive sine bemærkninger til redegørelsen, inden Ankestyrelsen sen-

der redegørelsen og bestyrelsens bemærkninger til beskæftigelsesministeren.

Stk. 3. Beskæftigelsesministeren kan uanset stk. 1 og 2 beslutte, at redegørelsen som nævnt i stk. 1 udarbejdes hvert andet eller tredje år, således at redegørelsen dækker 2 eller 3 år.

Stk. 4. Beskæftigelsesministeren kan anmode Ankestyrelsen om at foretage generelle undersøgelser og gennemgang af praksis om tilkendelse af seniorpension. De faglige og ressourcemæssige rammer for den enkelte undersøgelse fastlægges ved aftale mellem Beskæftigelsesministeriet og Ankestyrelsen.

Stk. 5. Ankestyrelsen kan fra Seniorpensionsenheden indhente sager og øvrige oplysninger, der er nødvendige, for at Ankestyrelsen kan foretage undersøgelser, som beskæftigelsesministeren rekvirerer i medfør af stk. 4. Oplysninger om afgørelser kan indhentes i såvel skriftlig som elektronisk form.

Kapitel 7

Regnskab og revision

§ 11. For hvert regnskabsår udarbejder bestyrelsen for Seniorpensionsenheden en årsrapport for Seniorpensionsenhedens virksomhed, der som minimum består af en ledelsesberetning, en ledelsespåtegning og et årsregnskab bestående af balance, resultatopgørelse og noter, herunder en redegørelse for anvendt regnskabspraksis. Regnskabsåret følger kalenderåret.

Stk. 2. Årsrapporten for Seniorpensionsenheden skal revideres af en statsautoriseret revisor. Revisionen skal udføres i overensstemmelse med god offentlig revisionsskik og regler fastsat i medfør af § 13. Revisionen omfatter ikke ledelsesberetningen og eventuelle supplerende beretninger, som indgår i årsrapporten. Revisor skal dog afgive en udtalelse om, hvorvidt oplysningerne i ledelsesberetningen og eventuelle supplerende beretninger er i overensstemmelse med årsregnskabet.

Stk. 3. Årsrapporten og revisionsprotokollen vedrørende årsrapporten fra revisionen, herunder protokollen fra en eventuel intern revision, jf. § 12, stk. 3, sendes til beskæftigelsesministeren snarest muligt efter bestyrelsens godkendelse af årsrapporten, dog senest 6 måneder efter regnskabsårets udløb.

Stk. 4. Årsrapporten offentliggøres.

§ 12. Bestyrelsen for Seniorpensionsenheden udnævner en revisor for Seniorpensionsenhedens virksomhed.

Stk. 2. Beskæftigelsesministeren kan i særlige tilfælde udpege en yderligere revisor. Denne revisor fungerer på samme vilkår og efter samme regler som den revisor, der er udnævnt af bestyrelsen for Seniorpensionsenheden.

Stk. 3. Bestyrelsen for Seniorpensionsenheden kan bestemme, at der skal oprettes en intern revision, der ledes af en revisionschef.

Stk. 4. Ved revisorskifte skal både bestyrelsen for Seniorpensionsenheden og den afgående revisor orientere beskæftigelsesministeren om årsagen til skiftet.

Stk. 5. Efter revision af årsregnskabet forsyner revisionen det med en påtegning om, at det er revideret.

Stk. 6. Revisorerne har altid ret til at deltage i bestyrelsesmøder under behandling af sager, der har betydning for revisionen eller aflæggelse af årsrapporten.

Stk. 7. Revisorerne har pligt til at deltage i bestyrelsens behandling af de sager, der har betydning for revisionen eller aflæggelse af årsrapporten, hvis det ønskes af blot ét bestyrelsesmedlem.

§ 13. Beskæftigelsesministeren fastsætter nærmere regler for budgetter, regnskaber og revision i Seniorpensionsenheden.

Kapitel 8

Administrationsbidrag

§ 14. Kommunerne skal ved indbetaling af administrationsbidrag til Seniorpensionsenheden dække udgifterne til varetagelse af Seniorpensionsenhedens opgaver.

Stk. 2. Seniorpensionsenheden fastsætter størrelsen af bidragene. Bidragene skal dække samtlige udgifter til administration, sagsbehandling, ledelse m.v., og øvrige omkostninger, som Seniorpensionsenheden forventer at afholde til varetagelse af Seniorpensionsenhedens opgaver og drift inden for et regnskabsår.

Stk. 3. Bestyrelsen for Seniorpensionsenheden kan opkræve ekstraordinære bidrag fra kommunerne, hvis administrationsbidraget ikke er tilstrækkeligt til at dække Arbejdsmarkedets Tillægspensions udgifter til administrationen af Seniorpensionsenheden.

Stk. 4. Kommunerne hæfter for de til enhver tid forfaldne tilgodehavender, som Arbejdsmarkedets Tillægspension måtte have for varetagelsen af Seniorpensionsenhedens opgaver.

Stk. 5. Beskæftigelsesministeren kan efter indstilling fra bestyrelsen for Seniorpensionsenheden fastsætte nærmere regler om fordelingen af bidrag efter stk. 1 og 3 mellem kommunerne.

§ 15. Hvert år senest den 1. august meddeler Seniorpensionsenheden et skøn over størrelsen af det kommende kalenderårs administrationsbidrag efter § 14, stk. 1, til hver enkelt kommunalbestyrelse.

Stk. 2. Bestyrelsen for Seniorpensionsenheden skal samtidig med godkendelse af Seniorpensionsenhedens budget for det kommende års drift fastsætte størrelsen af de endelige samlede bidrag og det endelige bidrag for den enkelte kommune efter § 14, stk. 1. Bestyrelsen for Seniorpensionsenheden meddeler snarest muligt herefter størrelsen af den enkelte kommunes bidrag efter § 14, stk. 1.

§ 16. Administrationsbidrag efter § 14, stk. 1, indbetales til Seniorpensionsenheden månedsvist bagud og udgør 1/12 af det årlige bidrag.

Stk. 2. Ved forsinket betaling af bidrag efter § 14, stk. 1 og 3, pålægges renter og rykkergebyr efter lov om renter ved forsinket betaling m.v.

Stk. 3. Seniorpensionsenheden har udpantningsret for bidrag, renter og gebyrer efter § 14, stk. 1 og 3, og § 16, stk. 2.

Kapitel 9

Moms

§ 17. Social- og Indenrigsministeriet refunderer Seniorpensionsenhedens udgifter til betaling af købsmoms, som ikke kan fradrages ved en virksomheds opgørelse af afgiftstilsvaret (ikkefradragsberettiget købsmoms), og som afholdes ved køb af varer og tjenesteydelser i forbindelse med Seniorpensionsenhedens løbende drift. Ikkefradragsberettiget købsmoms, der afholdes ved køb af varer og tjenesteydelser i forbindelse med etableringen af Seniorpensionsenheden, jf. § 1, stk. 3, refunderes fra Finansministeriets momsreserve.

Stk. 2. Momskompensationen fastsættes på grundlag af afholdte udgifter til købsmoms, som kan henføres til Seniorpensionsenheden. På baggrund af en opgørelse fra Arbejdsmarkedets Tillægspension udarbejder Seniorpensionsenheden et særskilt momsregnskab for henholdsvis løbende drift og etablering af Seniorpensionsenheden. Momsregnskabet revideres af Seniorpensionsenhedens revisor, der godkender den samlede årlige opgørelse over købsmomsudgifter og påser, at udgifterne, hvortil der er afholdt moms, alene er afholdt efter stk. 1.

Kapitel 10

Obligatorisk anvendelse af systemer ved økonomiske transaktioner

§ 18. Seniorpensionsenheden skal anvende Statens Koncernbetalinger (SKB) og Offentligt Betalingssystem (OBS) eller de til enhver tid gældende tilsvarende systemer til økonomiske transaktioner mellem staten og kommunerne.

Kapitel 11

Ikrafttrædelses- og overgangsbestemmelser

- § 19. Loven træder i kraft den 15. juni 2020, jf. dog stk. 2.
Stk. 2. Lovens §§ 3 og 4 træder i kraft den 1. januar 2021.
Stk. 3. Der kan refunderes ikkefradragsberettiget købsmoms, jf. § 17, stk. 1, 2. pkt., for udgifter, der er afholdt af Arbejdsmarkedets Tillægspension til etablering af Seniorpensionsenheden forud for lovens ikrafttræden.
Stk. 4. Den årlige beretning, jf. § 9, stk. 2, og Seniorpensionsenhedens årsrapport, jf. § 11, som vedrører år 2021, omfatter også år 2020.
Stk. 5. Seniorpensionsenheden udmelder et skøn over administrationsbidrag og de endelige administrationsbidrag for 2021, jf. § 15, hurtigst muligt.

Ændringer i anden lovgivning

§ 20. I selskabsskatteloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 1164 af 6. september 2016, som ændret bl.a. ved § 1 i lov nr. 1683 af 26. december 2017, § 1 i lov nr. 1130 af 11. september 2018, § 126 i lov nr. 1703 af 27. december 2018, § 8 i lov nr. 84 af 30. januar 2019 og senest ved § 4 i lov nr. 1577 af 27. december 2019, foretages følgende ændring:

1. I § 3, *stk. 1*, indsættes som *nr. 22*:

»22) Seniorpensionsenheden, jf. lov om Seniorpensionsenheden.«

Territorial gyldighed

§ 21. Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Indholdsfortegnelse

1. *Indledning og baggrund for lovforslaget*
2. *Lovforslagets hovedpunkter*
- 2.1. *Organisering og opgaver*
- 2.1.1. *Seniorpensionsenhedens oprettelse og opgaver*
- 2.1.1.1. *Gældende ret*
- 2.1.1.2. *Beskæftigelsesministeriets overvejelser og den foreslåede ordning*
- 2.1.2. *Seniorpensionsenhedens ledelse og administration*
- 2.1.2.1. *Gældende ret*
- 2.1.2.2. *Beskæftigelsesministeriets overvejelser og den foreslåede ordning*
- 2.2. *Vejledning m.v.*
- 2.2.1. *Gældende ret*
- 2.2.2. *Beskæftigelsesministeriets overvejelser og den foreslåede ordning*
- 2.3. *Digital kommunikation*
- 2.3.1. *Gældende ret*
- 2.3.2. *Beskæftigelsesministeriets overvejelser og den foreslåede ordning*
- 2.3.2.1. *Ansøgning og kommunikation ved digital selvbetjening*
- 2.3.2.2. *Undtagelse fra krav om digital selvbetjening*
- 2.4. *Årsregnskab og revision*
- 2.4.1. *Gældende ret*
- 2.4.2. *Beskæftigelsesministeriets overvejelser og den foreslåede ordning*
- 2.5. *Tilsyn*
- 2.5.1. *Gældende ret*
- 2.5.2. *Beskæftigelsesministeriets overvejelser og den foreslåede ordning*
- 2.6. *Kommunernes administrationsbidrag*
- 2.6.1. *Gældende ret*
- 2.6.2. *Beskæftigelsesministeriets overvejelser og den foreslåede ordning*
- 2.7. *Ændringer i anden lovgivning*
- 2.7.1. *Gældende ret*
- 2.7.2. *Overvejelser og den foreslåede ordning*
3. *De økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige*
- 3.1. *Økonomiske konsekvenser for det offentlige*
- 3.2. *Implementeringsmæssige konsekvenser for det offentlige*
4. *De økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.*
5. *De administrative konsekvenser for borgerne*
6. *De miljømæssige konsekvenser*
7. *Forholdet til EU-retten*
8. *Hørte myndigheder og organisationer m.v.*
9. *Sammenfattende skema*

1. Indledning og baggrund for lovforslaget

Seniorpension blev indført ved lov nr. 1559 af 27. december 2019 om ændring af lov om social pension og forskellige andre love, og administreres midlertidigt af kommunerne fra den 1. januar 2020.

Forligspartierne bag ”Aftale om ret til seniorpension for nedslidte”, indgik i december 2019 ”Tillægsaftale: Aftale om ret til seniorpension for nedslidte”, hvormed forligskredsen (Venstre, Liberal Alliance, Det Konservative Folkeparti, Dansk Folkeparti, Radikale Venstre og regeringen (Socialdemokratiet), som har tiltrådt forliget), er enige om, at der

skal etableres en ny selvstændig og landsdækkende myndighed, som skal tilkende seniorpension fra 1. januar 2021.

Efter tillægsaftalen er forligspartierne enige om, at der skal være en ensartet tilkendelse af seniorpension på tværs af landet, at afgørelser om seniorpension skal træffes uafhængigt af økonomiske hensyn, og at tilkendelse af seniorpension ikke må afhænge af geografi og bopæl.

Det fremgår af tillægsaftalen, at den nye offentlige myndighed skal forankres i regi af Arbejdsmarkedets Tillægspension som en ny selvejende institution med en selvstændig bestyrelse. Myndigheden skal oprettes ved lov og tillæg-

ges myndighedsansvaret for administration og tilkendelse af seniorpension. Videre fremgår det af aftalen, at Arbejdsmarkedets Tillægspension skal levere administrativ og teknisk bistand på omkostningsdækket basis til den nye myndighed. Arbejdsmarkedets Tillægspension får således til opgave at stå for den daglige drift og ledelse af Seniorpensionsenheden, mens det er bestyrelsens ansvar at sikre, at sagsbehandlingen udøves i overensstemmelse med lovgivningen og relevante hensyn i øvrigt.

Endeligt fremgår det af aftalen, at den nye myndigheds behandling af ansøgninger om seniorpension skal ske i samarbejde med kommunerne, som skal medvirke til at oplyse sagerne, mens Udbetaling Danmark fortsat skal have ansvaret for udbetalinger og løbende regulering af seniorpensionen.

2. Lovforslagets hovedpunkter

Med dette lovforslag etableres en ny selvejende institution, Seniorpensionsenheden, der fra den 1. januar 2021 får til opgave at tilkende seniorpension efter lov om social pension, jf. LBK nr. 983 af 23. september 2019.

Lovarbejdet om etableringen af Seniorpensionsenheden vil ske i to etaper. Nærværende lovforslag fastlægger den organisatoriske ramme for Seniorpensionsenheden og de overordnede rammer for administrationen.

I anden etape er det hensigten, at der fremsættes et lovforslag i oktober 2020, som bl.a. vil indeholde de nødvendige ændringer i lov om social pension med henblik på at overdrage kompetencen til at tilkende seniorpension fra kommunerne til Seniorpensionsenheden fra den 1. januar 2021. Lovforslaget vil også indeholde de nærmere regler om samarbejdet mellem kommunerne og Seniorpensionsenheden om sagsoplysningen. Herudover forventes lovforslaget at indeholde præciseringer i forhold til nærværende lovforslag.

2.1. Organisering og opgaver

2.1.1. Seniorpensionsenhedens oprettelse og opgaver

2.1.1.1. Gældende ret

Efter § 26 d i lov om social pension træffer kommunalbestyrelsen afgørelse om seniorpension efter betingelserne i lov om social pension.

Kommunerne er i forbindelse med deres behandling af sager om seniorpension omfattet af reglerne i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område, jf. § 1, stk. 1, nr. 1, i bekendtgørelse nr. 1630 af 27. december 2019 om retssikkerhed og administration på det social område.

2.1.1.2. Beskæftigelsesministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Forligskredsen bag ”Aftale om ret til seniorpension for nedslidte” er enige om, at kommunerne midlertidigt får opgaven med at træffe afgørelse om, hvilke borgere der skal have tilkendt seniorpension, indtil opgaven overgår til en central myndighed.

Det fremgår af ”Tillægsaftale: Aftale om ret til seniorpension for nedslidte”, at der skal etableres en ny selvstændig og landsdækkende myndighed, som skal tilkende seniorpension fra 1. januar 2021.

Det foreslås derfor at oprette Seniorpensionsenheden som en selvejende institution, som skal have til formål at varetage myndighedsopgaven med at tilkende seniorpension fra den 1. januar 2021 efter reglerne i lov om social pension.

Det foreslås, at Seniorpensionsenheden ligesom Arbejdsmarkedets Tillægspension får juridisk hjemsted i Hillerød.

Seniorpensionsenheden vil være en offentligt reguleret selvejende institution, der er underlagt forvaltningsretlige regler, herunder forvaltningsloven og offentlighedsloven, der finder direkte anvendelse.

Det betyder, at Seniorpensionsenheden er underlagt de almindelige forvaltningsretlige regler og principper ved opgavevaretagelsen som f.eks. ligebehandling, saglighed og tavshedspligt samt åbenhed om beslutningerne. Seniorpensionsenheden vil ikke være en del af det statslige hierarki, og vil derfor ikke være underlagt instruktion fra statslige myndigheder.

Med henblik på at sikre borgerne de nuværende retssikkerhedsgarantier i forhold til sociale sager forudsættes det, at Seniorpensionsenheden tillige vil blive omfattet af dele af lov om retssikkerhed og administration på det sociale område. Den nærmere regulering af, hvilke bestemmelser i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område, der skal gælde for Seniorpensionsenheden, vil fremgå af det lovforslag, som forventes fremsat i efteråret 2020 om opgaveoverdragelsen af tilkendelse af seniorpension fra kommunerne til Seniorpensionsenheden.

Det foreslås, at etableringen af Seniorpensionsenheden finansieres af staten, og at udgifterne kan afholdes uden moms.

2.1.2. Seniorpensionsenhedens ledelse og administration

2.1.2.1. Gældende ret

Seniorpensionsenheden er en ny selvejende institution, der udfører myndighedsopgaver, og der eksisterer derfor ikke regler om ledelse af myndigheden.

2.1.2.2. Beskæftigelsesministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Det foreslås, at Seniorpensionsenheden ledes af en bestyrelse, hvor medlemmerne er de til enhver tid værende medlemmer af bestyrelsen for Arbejdsmarkedets Tillægspension. Der etableres således en selvstændig bestyrelse, som er identisk med bestyrelsen i Arbejdsmarkedets Tillægspension, og som bl.a. består af repræsentanter fra arbejdsmarkedets parter på både det offentlige og det private område. Bestyrelsen udpeges efter reglerne i § 23, stk. 1 og 2, i lov om Arbejdsmarkedets Tillægspension, jf. LBK nr. 1110 af 10. oktober 2014.

Bestyrelsen for Seniorpensionsenheden vil efter forslaget blive øverst ansvarlig for Seniorpensionsenheden, mens den

daglige ledelse og drift overlades til Arbejdsmarkedets Tillægspension under ansvar for Seniorpensionsenhedens bestyrelse.

Den daglige ledelse, som Arbejdsmarkedets Tillægspension skal varetage, skal ske på forsvarligt grundlag og omfatter ikke dispositioner af usædvanlig art eller stor betydning.

Det vil efter forslaget være bestyrelsens opgave at sikre, at Seniorpensionsenheden drives økonomisk forsvarligt, og at sagsbehandlingen udøves i overensstemmelse med lovgivningen og relevante hensyn i øvrigt. Det er derfor bestyrelsen, der skal træffe de overordnede og strategiske beslutninger vedrørende den sagsbehandling, der udføres i Seniorpensionsenheden. Bestyrelsen skal endvidere sikre, at Seniorpensionsenhedens kapitalberedskab til enhver tid er forsvarligt, herunder at der er tilstrækkelig likviditet til at opfylde nuværende og fremtidige forpligtelser, efterhånden som de forfalder.

Det foreslås, at Seniorpensionsenhedens opgaver varetages med administrativ og teknisk bistand fra Arbejdsmarkedets Tillægspension på omkostningsdækket basis. Det betyder, at Arbejdsmarkedets Tillægspension hverken må tjene eller tabe penge på at administrere Seniorpensionsenheden.

Efter forslaget vil bestyrelsen i en administrationsaftale med Arbejdsmarkedets Tillægspension aftale de nærmere vilkår for den administration og de ydelser, som Arbejdsmarkedets Tillægspension skal levere til Seniorpensionsenhedens varetagelse. Bestyrelsen skal i administrationsaftalen sikre en passende balance mellem serviceniveauet, f.eks. frister for telefoni og dokumenthåndtering over for borgerne, og det forudsatte omkostningsniveau.

Bestyrelsen vil efter forslaget få pligt til løbende at påse, at opgaveudførelsen i Seniorpensionsenheden finder sted på forsvarligt grundlag efter bestyrelsens retningslinjer og anvisninger gennem løbende afrapporteringer fra Arbejdsmarkedets Tillægspension.

Det foreslås, at ethvert økonomisk ansvar for fejl, som Arbejdsmarkedets Tillægspension eventuelt måtte begå i forbindelse med administrationen, bæres af Seniorpensionsenheden. Arbejdsmarkedets Tillægspension har pligt til at begrænse det økonomiske tab og berigtige eventuelle fejl.

Arbejdsmarkedets Tillægspension vil som led i tilrettelæggelsen af administrationen beslutte, hvor sagsbehandlingen i Seniorpensionsenheden skal udføres.

Det foreslås videre, at der som en del af Seniorpensionsenhedens virksomhed skal etableres et praksiskoordineringsudvalg, som har til formål at bidrage til at sikre en ensartet tilkendelsespraksis i Seniorpensionsenheden, bl.a. ved at udarbejde retningslinjer og vejledende udtalelser og yde rådgivning til administrationen herunder i forhold til principielle sager og spørgsmål, som måtte opstå i relation til sagsbehandlingen. Bestyrelsen vil efter forslaget skulle fastlægge de nærmere retningslinjer for praksiskoordineringsudvalgets virke, sammensætning, kompetencer og evt. honorar.

Praksiskoordineringsudvalget vil efter forslaget ikke få afgørelseskompetence i forhold til konkrete sager i Seniorpen-

sionsenheden. Det er således bestyrelsen for Seniorpensionsenheden, der har ansvaret for den sagsbehandling og administration, der foretages af Arbejdsmarkedets Tillægspension.

Det foreslås endvidere, at praksiskoordineringsudvalget skal bidrage til bestyrelsens arbejde med at fastlægge kvalitetsmål for sagsbehandlingen, der udføres af Arbejdsmarkedets Tillægspension.

Praksiskoordineringsudvalget foreslås at bestå af en formand og 4 medlemmer. Det foreslås, at formanden for udvalget udpeges af bestyrelsen efter fælles indstilling fra KL, Danske Regioner, Advokatsamfundet, Dansk Arbejdsgiverforening og Fagbevægelsens Hovedorganisation.

Det forudsættes, at såvel formanden som de øvrige medlemmer af udvalget udpeges i kraft af deres personlige og faglige kompetencer til at varetage opgaven.

Efter forslaget skal 2 af de øvrige medlemmer indstilles af KL, 1 medlem indstilles af Advokatsamfundet og 1 medlem indstilles af Danske Regioner. Indstillingerne til udvalget skal sikre relevante faglige kompetencer i udvalget, herunder relevante lægefaglige kompetencer, f.eks. fra regionernes kliniske funktioner.

Der henvises til bemærkningerne til §§ 7 og 8.

Bestyrelsen vil herudover få ansvaret for at udnævne en revisor, som foretager en finansiel -, juridisk kritisk- og forvaltningsrevision, jf. forslaget til § 12. Se nærmere herom i afsnit 2.4.

2.2. Vejledning m.v.

2.2.1. Gældende ret

Efter forvaltningslovens § 7, stk. 1, skal en forvaltningsmyndighed i fornødent omfang yde vejledning og bistand til personer, der retter henvendelse om spørgsmål inden for myndighedens sagsområde.

Efter § 5 i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område har kommunerne pligt til på eget initiativ at oplyse borgeren om mulighederne for at søge om kontante ydelser og økonomiske tilskud, hvis borgeren beder om hjælp. Det betyder, at kommunen efter omstændighederne vil have pligt til at oplyse en borger om muligheden for at ansøge om seniorpension, selv om borgeren ikke specifikt har spurgt til denne mulighed.

Konsekvensen af forkert eller manglende rådgivning og vejledning kan være krav om, at borgeren stilles, som om rådgivning og vejledningen blev givet korrekt. Der henvises f.eks. til Ankestyrelsens principafgørelse 95-15 om kommunens vejledningspligt.

Der er i lov om Udbetaling Danmark fastsat regler om kommunernes vejledningsforpligtelse og pligt til at yde personlig bistand til borgere i forhold til ydelser, som administreres af Udbetaling Danmark, herunder udbetalingen af seniorpension.

2.2.2. Beskæftigelsesministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Det fremgår af bilag 1 til ”Tillægsaftale: Aftale om ret til seniorpension for nedslidte”, at både den nye centrale myndighed og kommunen skal yde vejledning om seniorpension. Vejledningen kan gives både før ansøgningen, under ansøgningsforløbet og i forbindelse med afgørelsen. Kommunen skal desuden yde generel vejledning til borgeren om muligheder for støtte, f.eks. fleksjob, sporskifte, hjælpemidler og andre støttemuligheder og ordninger, som kan hjælpe til at fastholde tilknytningen til arbejdsmarkedet.

Videre fremgår det af bilag 1 til tillægsaftalen, at den centrale myndighed og kommunen kan kontaktes telefonisk, og de skal desuden hver især sikre, at vejledning om seniorpension findes digitalt på hhv. borger.dk og på kommunens hjemmeside. Borgeren skal endvidere kunne få vejledning af kommunen ved fremmøde i kommunen.

Borgerne skal have mulighed for at modtage en generel og helhedsorienteret vejledning i kommunerne om alle muligheder for at få hjælp efter den sociale lovgivning - også når borgeren ønsker at søge om seniorpension. Det foreslås derfor, at Seniorpensionsenheden skal henvise en borger, som henvender sig til Seniorpensionsenheden, til kommunen, hvis Seniorpensionsenheden skønner, at borgeren har behov for helhedsorienteret vejledning, jf. § 5 i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område. Det vil primært gælde i situationer, hvor borgeren vurderes at kunne have behov for vejledning om ydelser og anden hjælp, der ligger uden for Seniorpensionsenhedens sagsområde.

Det betyder dog ikke, at Seniorpensionsenheden kan undlade at yde konkret vejledning om seniorpensionsordningen eller undlade at behandle en ansøgning om seniorpension, som Seniorpensionsmyndigheden eventuelt har modtaget af de kanaler, som stilles til rådighed.

Herudover foreslås det, at kommunerne får en særlig pligt til at hjælpe to grupper af borgere med behov for mere konkret bistand.

Den ene gruppe er borgere, der har vanskeligt ved at anvende de digitale selvbetjeningsløsninger, som Seniorpensionsenheden forventes at stille til rådighed, og som efter forslaget til § 5 forventes at blive obligatoriske at anvende, f.eks. digitale ansøgningsblanketter m.v. Det foreslås, at kommunen skal hjælpe denne gruppe af borgere med at anvende de digitale løsninger, der stilles til rådighed til ansøgning om seniorpension, hvis borgerne henvender sig ved fremmøde i kommunen.

Den anden gruppe er borgere med særlige behov, der har brug for hjælp og vejledning i forbindelse med en ansøgning om seniorpension eller som på anden måde har brug for bistand.

Det foreslås således, at kommunerne på foranledning af borgeren får pligt til at yde personlig bistand til borgere med særlige behov med vejledning om muligheden for at ansøge om seniorpension og hjælp med at udfylde og indgive ansøgninger til Seniorpensionsenheden. Kommunen skal desuden ved behov hjælpe borgeren, mens Seniorpensionsen-

den behandler sagen, og skal f.eks. hjælpe med at forstå en partshøring. Kommunerne vil ikke blive myndighedsansvarlig eller borgerens partsrepræsentant i sagen.

Hvis en borger henvender sig til Seniorpensionsenheden, og Seniorpensionsenheden vurderer, at der er tale om en borger med et særligt behov, som Seniorpensionsenheden ikke kan hjælpe telefonisk, foreslås det, at Seniorpensionsenheden skal formidle den indledende kontakt til kommunen. Der henvises til de specielle bemærkninger til § 4 for en nærmere beskrivelse af borgere med særlige behov.

Seniorpensionsenheden vil som myndighed være omfattet af forvaltningsloven og forvaltningsretlige principper i øvrigt. Seniorpensionsenheden vil derfor være forpligtet til at vejlede om ydelser, som ligger inden for eget sagsområde, jf. forvaltningslovens § 7. Der foreslås derfor ikke at fastsætte regler om dette i forslaget til denne lov.

Spørgsmål om, hvorvidt borgeren har fået tilstrækkelig vejledning og hjælp til at søge om seniorpension, kan indgå i Ankestyrelsens behandling af en klage over en materiel afgørelse, der er truffet af Seniorpensionsenheden. En borger, der ikke har fået den fornødne vejledning eller hjælp i Seniorpensionsenheden eller kommunen, vil således efter omstændighederne kunne blive stillet, som om borgeren fra begyndelsen havde modtaget korrekt vejledning og bistand, for eksempel ved at modtage seniorpension med tilbagevirkende kraft.

Det forudsættes, at Seniorpensionsenhedens og kommunernes samarbejde om at vejlede og bistå borgeren skal bygge på det samarbejde, som skal etableres mellem myndighederne i forbindelse med oplysningen af seniorpensionsagerne, når myndighedsansvaret for sagerne overgår fra kommunerne til Seniorpensionsenheden fra den 1. januar 2021.

En eventuel behandling af borgerens oplysninger i forbindelse med vejledning og hjælp til borgeren skal ske i overensstemmelse med de gældende regler om databeskyttelse i Europa-Parlamentets og Rådets Forordning (EU) 2016/679 af 27. april 2016 om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger og om ophævelse af direktiv 95/46/EF (Databeskyttelsesforordningen) og databeskyttelsesloven.

2.3. Digital kommunikation

2.3.1. Gældende ret

Efter almindelige uskrevne forvaltningsretlige principper kan borgere som udgangspunkt rette henvendelse til forvaltningen i den form, de selv ønsker, forudsat at forvaltningen teknisk er i stand til at modtage henvendelser i denne form.

Efter § 26 b i lov om social pension indgives ansøgning om seniorpension til bopælskommunen. Der er efter de gældende regler ikke krav om, at ansøgning og anden kommunikation om seniorpension til kommunen skal ske i elektronisk form.

Krav om obligatorisk og digital selvbetjening forudsætter regler fastsat herom i lov eller i henhold til lov.

Kommunerne træffer efter § 13 i lov om Udbetaling Danmark afgørelse om, hvorvidt borgere skal undtages fra obligatorisk digital selvbetjening på Udbetaling Danmarks sagsområder.

2.3.2. *Beskæftigelsesministeriets overvejelser og den foreslåede ordning*

Det fremgår af bilag 1 til ”Tillægsaftale: Aftale om ret til seniorpension for nedslidte”, at borgeren skal ansøge om seniorpension digitalt hos den centrale myndighed. I den forbindelse skal borgeren have mulighed for at vedlægge relevante oplysninger om f.eks. helbred eller seneste job.

Videre fremgår det af bilag 1 til tillægsaftalen, at hvis borgeren ønsker det, kan borgeren kontakte sin kommune og få hjælp til at ansøge digitalt hos den centrale myndighed. Alternativt kan borgeren ringe til den centrale myndighed og få vejledning om, hvordan man ansøger om seniorpension.

Det forventes, at størstedelen af borgerne selv eller med kommunens hjælp vil være i stand til at betjene sig af digitale selvbetjeningsløsninger, som efterhånden er en integreret del af den offentlige forvaltning.

Det foreslås derfor, at ansøgning om seniorpension sker til Seniorpensionsenheden efter de allerede gældende principper for obligatorisk digital selvbetjening, som blev indført i forbindelse med gennemførelse af bølge Lovgivning vedrørende obligatorisk digital selvbetjening i overensstemmelse med de fællesoffentlige digitaliseringsinitiativer.

Det foreslås således, at processen for den obligatorisk digitale selvbetjening for seniorpension følger de principper, som blev vedtaget ved lov nr. 552 af 2. juni 2014 (bølge 3), hvor ansøgning om ydelser på Udbetaling Danmarks sagsområder overgik til obligatorisk digital selvbetjening. Der blev i forbindelse hermed etableret en arbejdsdeling og et tæt samarbejde mellem Udbetaling Danmark, som også er en ATP-administreret myndighed, og landets kommuner, som skulle tilgodese borgernes behov for hjælp til digital selvbetjening og til eventuelt at blive fritaget for digital selvbetjening i kommunen.

2.3.2.1. *Ansøgning og kommunikation ved digital selvbetjening*

Det foreslås, at beskæftigelsesministeren kan fastsætte regler om, at kommunikation mellem Seniorpensionsenheden og andre myndigheder og mellem Seniorpensionsenheden og borgerne skal ske i elektronisk form. Bestemmelsen giver således hjemmel til at fastsætte regler om obligatorisk digital selvbetjening på Seniorpensionsenhedens sagsområde, herunder regler om, at ansøgninger og øvrige meddelelser m.v., der ikke indgives ved digital selvbetjening, skal afvises.

Seniorpensionsenheden vil som følge heraf skulle afvise ansøgninger om seniorpension, der ikke opfylder det digitale formkrav, hvis borgeren ikke bliver undtaget fra obligatorisk digital selvbetjening. Det vil som udgangspunkt medføre, at der ikke vil blive truffet afgørelse om tilkendelse af seniorpension.

2.3.2.2. *Undtagelse fra krav om digital selvbetjening*

Det foreslås videre, at beskæftigelsesministeren kan fastsætte regler om, at visse borgere helt eller delvist skal være undtaget fra kravet om digital kommunikation. Det forventes, at de fastsatte regler udarbejdes med udgangspunkt i principperne i bekendtgørelse nr. 1390 af 25. november 2015 om obligatorisk digital selvbetjening vedrørende ansøgninger og meddelelser m.v. om sociale ydelser m.v., som bl.a. regulerer, hvornår der kan ske fritagelse for obligatorisk selvbetjening for ansøgninger, der indgives til Udbetaling Danmark vedrørende social pension. Bekendtgørelsen er udmøntet i overensstemmelse med principperne for obligatorisk digital selvbetjening, som blev indført i forbindelse med gennemførelse af bølge Lovgivning vedrørende obligatorisk digital selvbetjening på udvalgte områder ved henvendelse til det offentlige.

Der kan således fastsættes regler om, at hvis der foreligger særlige forhold, der gør, at borgeren ikke kan anvende digital selvbetjening, skal borgeren tilbydes, at ansøgningen indgives på en anden måde end ved digital selvbetjening. Der skal f.eks. tages hensyn til borgere, der ikke har de fornødne it-mæssige forudsætninger, f.eks. borgere med særlige behov eller ældre borgere, der ikke har fornødent kendskab til digitale værktøjer. Der kan i den forbindelse fastsættes regler om, at afgørelser om at undtage borgeren fra krav om digital selvbetjening skal træffes hurtigst muligt, det vil sige, som udgangspunkt i forlængelse af den direkte kontakt med borgeren.

For at sikre en smidig sagsgang i forhold til ansøgninger om seniorpension foreslås det, at vurderingen af, om en borger kan undtages fra obligatorisk digital selvbetjening på grund af særlige forhold i forhold til en ansøgning om seniorpension, foretages af kommunen. Dette vurderes at være hensigtsmæssigt, da kommunen i forvejen har den generelle vejledningsforpligtigelse efter retssikkerhedsloven, og efter forslaget skal have pligt til at vejlede konkret om muligheden for at søge om seniorpension og pligt til at yde hjælp til digital selvbetjening. Kommunen vil derfor være bedst til at kende borgerens forudsætninger for at ansøge om ydelsen eller indgive en meddelelse digitalt. Desuden er det i tillægsaftalen om ret til seniorpension for nedslidte forudsat, at behandlingen af ansøgninger om seniorpension sker i samarbejde med kommunerne, ligesom det forventes, at en del af de borgere, som søger om seniorpension, har været i kontakt med kommunen om andre muligheder for hjælp forud for ansøgningen. Herudover træffer kommunerne i forvejen afgørelse om, hvorvidt borgere skal undtages fra obligatorisk digital selvbetjening på Udbetaling Danmarks sagsområder, og det forudsættes i lovforslaget, at Udbetaling Danmark også fremover vil have ansvaret for udbetalinger og løbende regulering af seniorpensionen.

De nærmere arbejdsange om samarbejdet og meddelelse af kommunens afgørelser om undtagelser fra krav om digital selvbetjening til Seniorpensionsenheden, herunder hvilken kommunikationskanal borgere, der bliver undtaget, herefter skal anvende, kan fastlægges i en samarbejdsaftale.

Som følge af forslaget om, at afgørelse om at undtage borgere med særlige behov på Seniorpensionsenhedens område træffes af kommunen, foreslås det tillige, at Seniorpensionsenheden får besked fra kommunen, når en borger er blevet undtaget fra obligatorisk digital selvbetjening. Seniorpensionsenheden vil på denne måde kunne se, at borgeren ikke er omfattet af kravet om digital selvbetjening i forhold til en ansøgning eller meddelelse m.v. Desuden foreslås det, at Seniorpensionsenheden skal give Udbetaling Danmark besked, hvis en afgørelse om undtagelse fra digital selvbetjening kan få betydning for meddelelser fra borgeren i forbindelse med Udbetaling Danmarks udbetaling af en tilkendt seniorpension.

Det foreslås endvidere, at kommunens afgørelser om afslag på at undtage borgeren fra obligatorisk digital selvbetjening i henhold til lov om Seniorpensionsenheden kan påklages til Ankestyrelsen. Det foreslås herudover, at Seniorpensionsenheden skal behandle en ansøgning om seniorpension i de tilfælde, hvor borgeren klager over afslag på at blive undtaget fra kravet om digital selvbetjening, selv om ansøgningen ikke er indgivet digitalt. Som konsekvens heraf foreslås det, at kommunen skal give Seniorpensionsenheden besked om en sådan klage. Desuden foreslås det, at Seniorpensionsenheden skal give Udbetaling Danmark besked, hvis borgerens klage kan få betydning for eventuelle meddelelser om udbetaling af seniorpension.

Det foreslås ligeledes i overensstemmelse med gældende lovgivning om obligatorisk digital selvbetjening, at Seniorpensionsenheden i ekstraordinære tilfælde kan undlade at afvise en ansøgning eller meddelelse, der ikke er indgivet ved digital selvbetjening, hvis der ud fra en samlet økonomisk vurdering er klare fordele ved at modtage anmeldelsen på anden måde end digitalt. Der foreslås ikke selvstændig klageadgang over Seniorpensionsenhedens beslutning om at se bort fra obligatorisk digital selvbetjening.

Endelig foreslås det, at hvis Seniorpensionsenheden vurderer, at det kan blive afgørende for en afgørelse om tilkendelse af seniorpension, og det efter sagens karakter er hensigtsmæssigt, kan Seniorpensionsenheden acceptere ikke-digitale meddelelser fra borgeren. Det indebærer, at en ikke-digital meddelelse fra borgeren, som har betydning for tilkendelse af ydelsen, vil kunne tages i betragtning, uanset at oplysningerne ikke er indkommet via den digitale selvbetjeningsløsning, men eksempelvis telefonisk, hvis det efter sagens karakter findes hensigtsmæssigt at modtage meddelelsen på anden måde end digitalt. Det bemærkes, at Udbetaling Danmark har en tilsvarende hjemmel til at modtage ikke-digitale meddelelser fra borgeren, som har betydning for en korrekt udbetaling af ydelsen til borgeren, jf. § 13 i lov om Udbetaling Danmark.

Der henvises til bemærkningerne til lovforslagets §§ 5-6.

2.4. Årsregnskab og revision

2.4.1. Gældende ret

Da Seniorpensionsenheden er en ny selvejende institution med myndighedsansvar, findes der ikke regler om, hvordan

der skal udarbejdes og aflægges regnskab i form af en årsrapport for administrationen af seniorpensionsordningen eller regler om, hvordan årsrapporten skal revideres.

Udbetaling Danmark vil efter de gældende regler fortsat skulle varetage alle opgaver vedrørende beregning og udbetaling af seniorpension samt varetage opgaven med at træffe afgørelse om retten til at modtage en tilkendt seniorpension ved fast bopæl i udlandet, jf. § 56 a i lov om social pension. Desuden udøver Udbetaling Danmark efter § 62 i lov om social pension de beføjelser, som kommunerne har efter lov om social pension, vedrørende seniorpension til personer med fast bopæl i udlandet.

2.4.2. Beskæftigelsesministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Lovforslaget indeholder de overordnede krav om udarbejdelse af den regnskabsmæssige årsrapport for Seniorpensionsenheden. Desuden indeholder forslaget bestemmelser om revision, som sikrer betryggende indsigt i Seniorpensionsenhedens administration og økonomiske forhold. Årsrapporten vil omfatte udgifter, indtægter, aktiver og passiver vedrørende administrationen af Seniorpensionsenhedens opgaver.

Det foreslås, at bestyrelsen for Seniorpensionsenheden får ansvaret for at udarbejde en årlig årsrapport, der blandt andet skal bestå af et årsregnskab samt en ledelsesberetning.

Årsrapporten skal revideres af en statsautoriseret revisor efter princippet om god offentlig revisionsskik og således, at der foretages både juridisk kritisk revision, forvaltningsrevision og finansiel revision.

Ledelsesberetningen skal indeholde en gennemgang af bestyrelsens væsentlige beslutninger i løbet af året, herunder særligt oplysninger om beslutninger og forhold, der i væsentlig grad påvirker administrationen og Seniorpensionsenhedens økonomiske situation i både negativ og positiv retning.

Når bestyrelsen har godkendt årsrapporten, skal den efter forslaget sendes til beskæftigelsesministeren sammen med revisionsprotokollen vedrørende årsrapporten.

Det foreslås, at bestyrelsen for Seniorpensionsenheden kan bestemme, at der skal oprettes en intern revision, der ledes af en revisionschef. Har bestyrelsen oprettet en intern revision, skal den interne revisionschefs revisionsprotokol til lige indsendes til beskæftigelsesministeren.

Det foreslås, at beskæftigelsesministeren fastsætter nærmere regler for budgetter, regnskaber og revision i Seniorpensionsenheden. Det forventes, at beskæftigelsesministeren bl.a. fastsætter nærmere regler om revision inden for rammerne af denne lov og rigsrevisorloven og om rammerne for samarbejdet mellem Rigsrevisor og den valgte revision i Seniorpensionsenheden.

Ydelses- og administrationsregnskabet for udbetaling af seniorpension og for de opgaver, som Udbetaling Danmark varetager efter de gældende regler i § 56 a og § 62 i lov om social pension, vil fortsat skulle være en del af Udbetaling

Danmarks – og dermed ikke Seniorpensionsenhedens – årsrapport og revision.

2.5. Tilsyn

2.5.1. Gældende ret

Seniorpensionsenheden er en ny selvejende institution, og der findes derfor ikke regler om tilsyn med myndigheden.

2.5.2. Beskæftigelsesministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Det foreslås, at beskæftigelsesministeren fører tilsyn med, at Seniorpensionsenhedens bestyrelse lever op til sit ansvar for at sikre, at Seniorpensionsenheden administreres i overensstemmelse med lovgivningen.

Dette svarer til de rammer for tilsyn, der er fastsat i forhold til bestyrelsen for Udbetaling Danmark, jf. § 19 i lov om Udbetaling Danmark, og bestyrelsen for Arbejdsmarkedets Erhvervssikring, jf. lov om den selvejende institution Arbejdsmarkedets Erhvervssikring. Begge myndigheder administreres også med teknisk og administrativ bistand fra Arbejdsmarkedets Tillægspension. Det foreslås, at beskæftigelsesministeren udfører sit tilsyn på grundlag af en beretning, som bestyrelsen for Seniorpensionsenheden årligt udarbejder samt den indsendte årsrapport vedlagt revisionsprotokoller.

Det foreslås endvidere, at tilsynet udføres på baggrund af en årlig redegørelse fra Ankestyrelsen om sagsbehandlingen i Seniorpensionsenheden.

Beskæftigelsesministeren vil herudover kunne anmode Ankestyrelsen om at foretage undersøgelser og gennemgang af praksis på de områder, som Seniorpensionsenheden har myndighedsansvaret for.

Bestyrelsen for Seniorpensionsenheden vil efter forslaget til § 7 få ansvaret for at sikre, at der i en administrationsaftale med Arbejdsmarkedets Tillægspension er tilstrækkelige og betryggende aftaler, der medvirker til at sikre, at Seniorpensionsenheden drives i overensstemmelse med såvel denne lov og den øvrige lovgivning, som har betydning for administrationen af seniorpensionsordningen, herunder lov om social pension.

Beskæftigelsesministeren vil derfor ikke skulle kontrollere eller monitorere selve driften i Seniorpensionsenheden, hvilket er bestyrelsens ansvar.

Det foreslås, at bestyrelsen for Seniorpensionsenheden af egen drift løbende skal orientere beskæftigelsesministeren om alle forhold af særlig væsentlig karakter, som bestyrelsen vurderer har betydning for tilsynet. En sådan situation kan f.eks. foreligge ved større systematiske fejl i sagsbehandlingen eller ved større systemnedbrud, der vanskeliggør opretholdelse af borgernes rettigheder.

Der henvises til bemærkningerne til §§ 9-10.

2.6. Kommunernes administrationsbidrag

2.6.1. Gældende ret

Da Seniorpensionsenheden er en ny selvejende institution med myndighedsansvar, findes der ikke regler om, hvordan administrationen skal finansieres.

2.6.2. Beskæftigelsesministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Det foreslås, at administrationsudgifterne til driften af Seniorpensionsenheden betales gennem et administrationsbidrag fra kommunerne. Det er således kommunerne, der betaler alle administrationsudgifter for den sagsbehandling, der skal foregå både i kommunerne og i Seniorpensionsenheden. Denne placering af finansieringsansvaret understøtter et hensigtsmæssigt samarbejde om sagsbehandlingen mellem kommunerne og Seniorpensionsenheden, som forventes konkretiseret i forbindelse med lovforslaget, som gennemfører opgaveoverdragelsen fra kommunerne til Seniorpensionsenheden fra den 1. januar 2021.

Det foreslås, at Seniorpensionsenheden hvert år skal fastsætte størrelsen af administrationsbidraget for Arbejdsmarkedets Tillægspensions tekniske og administrative bistand.

Kommunerne vil således hvert år få et skøn over det kommende års administrationsbidrag og en meddelelse om det endeligt fastlagte bidrag for det kommende år, som bidraget vedrører.

Reglerne for administrationsbidrag vil således følge principperne i lov om Udbetaling Danmark for kommunernes betaling af administrationsbidrag for de opgaver, der er overført til Udbetaling Danmark fra kommunerne.

Det foreslås, at beskæftigelsesministeren bemyndiges til efter indstilling fra bestyrelsen for Seniorpensionsenheden at fastsætte nærmere regler om fordelingen af bidrag mellem kommunerne. Det forventes, at fordelingen af administrationsbidraget mellem kommunerne ligeledes vil følge samme fordeling af administrationsbidraget mellem kommunerne, som gælder efter lov om Udbetaling Danmark, hvor det er forudsat, at bidraget fordeles mellem kommunerne efter indbyggertal.

Det foreslås, at administrationsbidraget vil kunne fritages for ikke-fradragsberettiget købsmoms.

Administrationsbidraget vil efter forslaget blive opkrævet af Seniorpensionsenheden via de offentlige it-systemer SKB og OBS.

Der henvises til bemærkninger til §§ 14-18.

2.7. Ændringer i anden lovgivning

2.7.1. Gældende ret

Efter de gældende regler i selskabsskatteovens § 1, stk. 1, nr. 6, er foreninger, stiftelser, selvejende institutioner og lignende skattepligtige af indtægt ved erhvervsmæssig virksomhed samt fortjeneste eller tab ved afhændelse, afståelse eller opgivelse af formuegoder, der har eller har haft tilknytning til den erhvervsmæssige virksomhed.

2.7.2. Overvejelser og den foreslåede ordning

Der foreslås en ændring af selskabsskatteloven, hvorefter Seniorpensionsenheden generelt skattefritages. Det svarer til den skattefritagelse, der bl.a. i dag gælder for Arbejdsmarkedets Tillægspension og for Udbetaling Danmark.

3. De økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige

3.1. Økonomiske konsekvenser for det offentlige

Forslaget medfører samlet set merudgifter efter skat og tilbageløb for 35,1 mio. kr. i 2020, 76,9 mio. kr. i 2021, 65,8

mio. kr. i 2022, 70,8 mio. kr. i 2023, 78,8 mio. kr. i 2024, 85,8 mio. kr. i 2025 og 83,8 mio. kr. i 2026.

Udgifter til etablering af Seniorpensionsenheden i 2020 finansieres af staten, hvorfor det fremgår i nedenstående tabel som en statslig merudgift. Den løbende drift fra 2021 og frem finansieres af kommunerne, hvorfor det fremgår i tabellen som en kommunal merudgift.

Tabel 1. Samlede økonomiske konsekvenser af lovforslaget

Merudgifter i mio. kr. (2020-pl.)	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
I alt statslige konsekvenser	35,1	-2,3	1,9	11,4	19,9	22,7	21,7
<i>Heraf etableringsomkostninger</i>	35,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
<i>Heraf Ankestyrelsen</i>	0,0	0,1	1,1	1,1	1,1	1,1	1,1
<i>Heraf ydelser</i>	0,0	-2,4	0,8	10,3	18,8	21,6	20,6
I alt kommunale konsekvenser	0,0	87,8	84,8	88,5	94,5	104,4	101,7
<i>Heraf Reserver og budgetregulering vedrørende indkomstoverførelser</i>	0,0	23,2	48,5	56,9	63,0	73,0	70,3
<i>Heraf Kommunalt lov- og cirkulæreprogram</i>	0,0	64,6	36,3	31,6	31,5	31,4	31,4
I alt (inkl. adfærd før skat og tilbageløb)	35,1	85,5	86,7	99,9	114,4	127,1	123,4
Virkning efter skat og tilbageløb	35,1	76,9	65,8	70,8	78,8	85,8	83,8

Forslaget om skattefritagelse for Seniorpensionsenheden har ingen umiddelbare konsekvenser for provenuet af skatter og afgifter, da Seniorpensionsenheden ligesom staten og dens øvrige institutioner ikke vil blive drevet med formål om at generere overskud.

Ydelseskonskvenser

Forslaget skønnes at medføre en mertilgang til seniorpension samt en øget afgang fra en række andre ydelser. Fuldt indfaset skønnes lovforslaget at medføre ca. 1.000 flere fuldtidspersoner på seniorpension i forhold til det skønnede i lov om ændring af lov om social pension og forskellige andre love (Indførelse af seniorpension) af 27. december 2019.

Det skønnes, at forslaget vil medføre merudgifter til seniorpensionsordningen på i alt 68,7 mio. kr. i 2021, 144,2 mio. kr. i 2022, 168,8 mio. kr. i 2023, 186,8 mio. kr. i 2024, 215,9 mio. kr. i 2025 og 206,7 mio. kr. i 2026 før skat og tilbageløb.

Dette modgås af øget afgang fra kontanthjælp, ressourceforløb, jobafklaring, sygedagpenge, ledighedsydelse og fleksjob. De samlede ydelseskonskvenser af lovforslaget skønnes samlet at være 20,8 mio. kr. i 2021, 49,3 mio. kr. i 2022, 67,2 mio. kr. i 2023, 81,8 mio. kr. i 2024, 94,6 mio. kr. i 2025 og 90,9 mio. kr. i 2026 før skat og tilbageløb.

Tabel 2. Ydelseskonskvenser af lovforslaget

Merudgifter i mio. kr. (2020-pl.)	2021	2022	2023	2024	2025	2026
I alt ydelseskonskvenser	20,8	49,3	67,2	81,8	94,6	90,9
I alt øvrige ydelser	-47,9	-94,9	-101,6	-105,0	-121,3	-115,8
<i>Heraf stat</i>	-17,7	-32,3	-29,9	-27,0	-31,2	-29,9
<i>Heraf kommune</i>	-30,2	-62,6	-71,7	-78,0	-90,1	-85,9
I alt seniorpension	68,7	144,2	168,8	186,8	215,9	206,7
<i>Heraf stat</i>	15,3	33,1	40,2	45,8	52,8	50,5
<i>Heraf kommune</i>	53,4	111,1	128,6	141,0	163,1	156,2

Administration

Forslaget medfører, at Seniorpensionsenheden overtager ansvaret for at tilkende seniorpension fra 1. januar 2021.

For kommunerne betyder forslaget, at kommunerne fortsat skal oplyse sagerne, mens afgørelsen om seniorpension træffes i Seniorpensionsenheden. Denne ændring skønnes at medføre kommunale mindreudgifter til administration på 2,3 mio. kr. i 2021 og 1,7 mio. kr. årligt herefter.

Som følge af færre modtagere af en række ydelser, som administreres af kommunerne, skønnes kommunerne at have mindreudgifter til samtaler og lægeerklæringer for disse ydelsesmodtagere.

Tabel 3. Administrative økonomiske konsekvenser af lovforslaget

Merudgifter i mio. kr. (2020-pl.)	2020	2021	2022	2023	2024	Fuldt indfaset
I alt administrative konsekvenser	35,1	64,7	37,4	32,7	32,6	32,5
Ankestyrelsen	0,0	0,1	1,1	1,1	1,1	1,1
Kommunal administration	0,0	-2,4	-2,2	-2,4	-2,5	-2,6
<i>Heraf ændring samtaler</i>	<i>0,0</i>	<i>-0,3</i>	<i>-0,6</i>	<i>-0,8</i>	<i>-0,9</i>	<i>-1,0</i>
<i>Heraf ændring DUT adm.</i>	<i>0,0</i>	<i>-2,3</i>	<i>-1,7</i>	<i>-1,7</i>	<i>-1,7</i>	<i>-1,7</i>
<i>Heraf ændring lægeerklæringer</i>	<i>0,0</i>	<i>0,2</i>	<i>0,1</i>	<i>0,1</i>	<i>0,1</i>	<i>0,1</i>
Seniorpensionsenheden	35,1	67,0	38,5	34,0	34,0	34,0
<i>Heraf etablering (statslig udgift)</i>	<i>35,1</i>	<i>0,0</i>	<i>0,0</i>	<i>0,0</i>	<i>0,0</i>	<i>0,0</i>
<i>Heraf driftsudgifter til sagsbehandling mv. (kommunal udgift)</i>	<i>0,0</i>	<i>67,0</i>	<i>38,5</i>	<i>34,0</i>	<i>34,0</i>	<i>34,0</i>

Det er skønnet af Arbejdsmarkedets Tillægspension, at etablering af Seniorpensionsenheden i 2020 vil medføre merudgifter til implementering i størrelsesordenen 35 mio. kr. Arbejdsmarkedets Tillægspension godtgøres af staten for sine udgifter hertil.

I forbindelse med, at Seniorpensionsenheden skal træffe afgørelse vedrørende tilkendelse af seniorpension, skal der udvikles et nyt modul i Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekrutterings Sharepointløsning til indberetning af afgørelser i seniorpensionssager på lige fod med de moduler, der i dag er udviklet til indberetning af afgørelser i førtidspensionssager. Løsningen skønnes at medføre merudgifter på 0,1 mio. kr. i 2020.

Der afsættes 0,1 mio. kr. årligt fra 2021 til Ankestyrelsens redegørelse, jf. lovforslagets § 10, stk. 1. Beskæftigelsesministeren kan beslutte, at redegørelsen ikke udarbejdes årligt, jf. lovforslagets § 10, stk. 3. De 0,1 mio. kr. til Ankestyrelsen bortfalder i de år, hvor ministeren beslutter, at redegørelsen ikke udarbejdes.

Fra 2022 afsættes der 1,0 mio. kr. årligt til Ankestyrelsen til gennemførelse af redegørelser på området, jf. lovforslagets § 10, stk. 4.

Arbejdsmarkedets Tillægspension har skønnet over de administrative driftsudgifter i forbindelse med sagsbehandlingen i Seniorpensionsenheden. Driftsudgifterne forventes at være højest i 2021, da tilgangen til seniorpensionsordningen forventes at være størst i ordningens to første år.

Arbejdsmarkedets Tillægspension skønner, at driftsudgifterne vil udgøre 67,0 mio. kr. i 2021, 38,5 mio. kr. i 2022 og herefter 34,0 mio. kr. årligt. Udgifterne dækker over direkte

I alt skønnes udgifterne til kommunal administration reduceret med 2,4 mio. kr. i 2021, 2,2 mio. kr. i 2022, 2,4 mio. kr. i 2023, 2,5 mio. kr. i 2024 og 2,6 mio. kr. fuldt indfaset.

Udgifterne til drift af Seniorpensionsenheden finansieres fra 2021 af kommunerne.

udgifter til sagsbehandling, IT fællesudgifter, udgifter til klinisk funktion og indhentning af lægeerklæringer fra praktiserende læger m.v. Regelgrundlaget for indhentning af denne type oplysninger vil fremgå af det lovforslag, som overfører afgørelseskompetencen fra kommunerne til Seniorpensionsenheden, der forventes fremsat i efteråret 2020.

Udgifter til drift af Seniorpensionsenheden finansieres fra 2021 og frem af kommunerne.

De økonomiske og administrative konsekvenser af lovforslaget skal forhandles med de kommunale parter.

3.2. Implementeringskonsekvenser for det offentlige

Ved udarbejdelsen af lovforslaget har de syv principper for digitaliseringsklar lovgivning været overvejet.

Lovforslaget om etableringen af Seniorpensionsenheden er i overensstemmelse med princip 2 om, at kommunikation skal ske digitalt, idet der i loven foreslås en bemyndigelsesbestemmelse, der forventes udmøntet således, at alle ansøgninger og oplysninger om seniorpension vil skulle indsendes digitalt til Seniorpensionsenheden. Der forventes at blive fastsat regler om, at borgere kan få hjælp til digital selvbetjening i kommunerne, og om, at visse borgere helt eller delvist kan undtages fra kravet om digital kommunikation efter de eksisterende principper for digital selvbetjening. Der skal f.eks. tages hensyn til borgere, der ikke har de fornødne it-mæssige forudsætninger, f.eks. borgere med særlige behov eller ældre borgere, der ikke har fornødent kendskab til digitale værktøjer. Det er kommunen, som skal træffe afgørelse om, hvorvidt borgeren kan undtages fra digital selvbetjening, og et afslag herpå vil kunne påklages af borgeren til

Ankestyrelsen. Bestemmelsen forudsættes udmøntet i overensstemmelse med de fællesoffentlige digitaliseringsinitiativer, herunder gennemførelse af lovgivningen vedrørende obligatorisk digital selvbetjening.

Det fremgår af lovforslaget, at Seniorpensionsenheden skal anvende systemerne SKB og OBS. Det betyder, at alle økonomiske transaktioner, f.eks. betaling af kommunernes administrationsbidrag, jf. forslaget til § 18, skal ske via StatensKoncernBetaling (SKB) og Offentligt Betalingssystem (OBS) eller via tilsvarende systemer. Bestemmelsen er således i overensstemmelse med princip 6 om anvendelse af offentlig it-infrastruktur. Derudover er bestemmelsen formuleret teknologineutralt.

Lovforslaget indeholder ikke andre bestemmelser, der er relevante i forhold til de øvrige principper for digitaliseringsklar lovgivning.

Arbejdsmarkedets Tillægspension vil som teknisk og administrativ leverandør etablere en ny it-løsning til brug for administrationen af tilkendelse af seniorpension, som vurderes at være en it-teknisk enkel løsning at udvikle og implementere.

4. De økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.

Lovforslaget har ingen konsekvenser for erhvervslivet m.v.

5. De administrative konsekvenser for borgerne

Efter gældende regler i lov om social pension skal ansøgning om seniorpension indgives til borgerens bopælskommune. Desuden har ansøgere om seniorpension efter gældende regler ret til et møde med den eller de relevante personer i kommunen, før der træffes afgørelse i borgerens sag.

Det forventes, at der fremsættes et lovforslag i oktober 2020, som bl.a. vil indeholde de nødvendige ændringer i lov om social pension, og som indebærer, at borgerne fra den 1. januar 2021 skal ansøge om seniorpension hos Seniorpensionsenheden. Som det er tilfældet ved andre ATP-administrerede ordninger, vil Seniorpensionsenheden ikke blive indrettet med henblik på, at borgeren kan mødes med den person i Seniorpensionsenheden, der træffer afgørelse i sagen inden sagen afgøres. Når Seniorpensionsenheden overtager ansvaret for tilkendelse af seniorpension, vil det fortsat være muligt for ansøgere om seniorpension at møde i kommunen i relation til vejledning og bistand i forbindelse med ansøgning af seniorpension. Desuden vil borgeren have mulighed for at møde op i kommunen i forbindelse med oplysningen af den konkrete sag, som i en vis udstrækning skal varetages af kommunen, før sagen sendes til endelig afgørelse i Seniorpensionsenheden.

Lovforslaget medfører, at der vil blive fastsat regler i en bekendtgørelse om, at borgerne fra den 1. januar 2021 som udgangspunkt vil skulle søge om seniorpension digitalt efter

de eksisterende principper for digital selvbetjening. Kommunerne vil i fornødent omfang skulle hjælpe borgere med kontakt til Seniorpensionsenheden, f.eks. i forbindelse med indgivelse af digitale ansøgninger og kontakten i øvrigt og i forbindelse med en eventuel vurdering af, hvorvidt borgeren kan fritages fra krav om digital kommunikation.

Det forventes, at der vil blive fremsat et lovforslag i efteråret 2020, der fra den 1. januar 2021 overfører opgavekompetencen fra kommunerne til Seniorpensionsenheden, og som fastsætter nærmere regler om Seniorpensionsenhedens samarbejde med kommunerne om sagerne, herunder regler om at en stor del af sagsoplysningen fortsat vil skulle varetages af kommunerne.

6. De miljømæssige konsekvenser

Lovforslaget har ingen miljømæssige konsekvenser.

7. Forholdet til EU-retten

Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.

8. Hørte myndigheder og organisationer m.v.

Et udkast til lovforslag har i perioden fra den 13. marts 2020 til den 30. marts 2020 været sendt i høring hos følgende myndigheder og organisationer m.v.:

Advokatrådet, Advokatsamfundet, Akademikernes Centralorganisation, Ankestyrelsen, Arbejdsløshedskassen for Selvstændige (ASE), Arbejdsmarkedets Tillægspension, Arbejdsskadeforeningen AVS, BDO Kommunernes Revision, Bedre Psykiatri, Beskæftigelsesrådet, Beskæftigelsesrådets Ydelsesudvalg, Business Danmark, Danske A-kasser, Danske Advokater, Dansk Arbejdsgiverforening, Danmarks Frie Fagforening Dansk Socialrådgiverforening, Danske Handicaporganisationer, Danske Patienter, Danske Regioner, Dansk Retspolitisk Forening, Danske Revisorer, Danske Seniorer, Datatilsynet, Den Uvildige Konsulentordning på Handicapområdet, Det Centrale Handicapråd, Det Faglige Hus, Erhvervsstyrelsen, Fagbevægelsens Hovedorganisation, Finansrådet, Finanstilsynet, Finanssektorens Arbejdsgiverforening, Foreningen af Social-, Sundheds- og Arbejdsmarkedschefer i Danmark, Foreningen af Statsforvaltningsdirektører, Foreningen af Statsforvaltningsjurister, Foreningen af Statsautoriserede Revisorer, Forhandlingsfællesskabet, Forsikring & Pension, Frie Funktionærer, Frivilligrådet, Institut for Menneskerettigheder, Jobrådgivernes Brancheforening, KL, KMD, Kommunernes revision, Kommunale Tjenestemænd og Overenskomstansatte, Kooperationen, Kristelig Arbejdsgiverforening, Kristelig Fagbevægelse, LAP - Landsforeningen af nuværende og tidligere Psykiatribrugere, Lederne, Lægeforeningen, Pension Danmark, Psykiatrifonden, Retssikkerhedsfonden, Rigsrevisionen, Rådet for psykisk sårbare på arbejdsmarkedet, Rådet for Socialt Udsatte, SAND - De hjemløses organisation, SIND, Sundhedskartellet, Udbetaling Danmark og Ældre Sagen.

9. Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser/mindreudgifter (hvis ja, angiv omfang/Hvis nej, anfør »Ingen«)	Negative konsekvenser/merudgifter (hvis ja, angiv omfang/Hvis nej, anfør »Ingen«)
Økonomiske konsekvenser for stat kommuner og regioner	Lovforslaget skønnes at medføre statslige mindreudgifter for 2,4 mio. kr. i 2021, som følge af mindreudgifter til ydelser, som kun delvist opvejes af merudgifter til Ankestyrelsen.	<p>Stat:</p> <p>Lovforslaget skønnes at medføre merudgifter for:</p> <p>35,1 mio. kr. i 2020 til etablering af Seniorpensionsenheden.</p> <p>I 2022 og frem skønnes lovforslaget at medføre merudgifter til ydelser og Ankestyrelsen. 0,8 mio. kr. i 2022 10,3 mio. kr. i 2023 18,8 mio. kr. i 2024 21,6 mio. kr. i 2025 20,6 mio. kr. i 2026</p> <p>Kommuner:</p> <p>Lovforslaget skønnes at medføre merudgifter til ydelser, drift- og sagsbehandlingsomkostninger i Seniorpensionsenheden samt lægeerklæringer, som kun delvist modsvares af mindreudgifter til samtaler og aktivering. Samlet forventes der merudgifter for:</p> <p>87,8 mio. kr. i 2021 84,8 mio. kr. i 2022 88,5 mio. kr. i 2023 94,5 mio. kr. i 2024 104,4 mio. kr. i 2025 101,7 mio. kr. i 2026</p>
Implementeringskonsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	<p>Lovforslagets administrative konsekvenser forventes at medføre følgende merudgifter for hhv. stat og kommuner:</p> <p>Stat:</p> <p>35,1 mio. kr. i 2020 til etablering af Seniorpensionsenheden.</p> <p>Kommune:</p> <p>Lovforslagets administrative konsekvenser forventes at medføre merudgifter til drift- og sagsbehandlingsomkostninger i Seniorpensionsenheden samt lægeerklæringer, som kun delvist modsvares af mindreudgifter til samtaler og aktivering. Samlet forventes der administrative merudgifter for:</p> <p>64,6 mio. kr. i 2021 36,3 mio. kr. i 2022 31,6 mio. kr. i 2023 31,5 mio. kr. i 2024 31,4 mio. kr. fuldt indfaset</p>
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen

Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne	Principperne for vejledning og hjælp til at ansøge om seniorpension vil følge tilsvarende principper for en række ATP-administrerede sociale ydelser, f.eks. folkepension.	Lovforslaget medfører, at der skal ansøges om seniorpension hos Seniorpensionsenheden. Borgeren vil som udgangspunkt skulle søge digitalt, men vil kunne undtages herfra.
Miljømæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.	
Er i strid med de fem principper for implementering af erhvervsrettet EU-regulering /Går videre end minimumskrav i EU-regulering	Ja	Nej X

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Der eksisterer ikke regler om Seniorpensionsenheden.

Det foreslås i § 1, stk. 1, at oprette Seniorpensionsenheden som en selvejende institution.

Seniorpensionsenheden vil være en ny selvstændig, selvejende institution, som har til formål at tilkende seniorpension, og som tillægges myndighedsansvaret for opgaverne efter lovforslagets kapitel 2.

Den selvejende institution får navnet Seniorpensionsenheden og oprettes som en offentligt reguleret institution, det vil sige en særskilt juridisk enhed med egen selvstændig bestyrelse, som er identisk med Arbejdsmarkedets Tillægspensionsbestyrelse, og med egen formue.

Seniorpensionsenheden vil skulle tilkende seniorpension i overensstemmelse med reglerne i lov om social pension, som vil blive justeret ved et lovforslag, der forventes fremsat i efteråret 2020 således, at myndighedsansvaret for tilkendelse af seniorpension overføres fra kommunerne til Seniorpensionsenheden fra den 1. januar 2021. Det er forudsat i "Tillægsaftale: Aftale om ret til seniorpension for nedslidte", at den nye myndigheds behandling af ansøgninger om seniorpension skal ske i samarbejde med kommunerne, som skal medvirke til at oplyse sagerne, mens Udbetaling Danmark fortsat skal have ansvaret for udbetaling og løbende regulering af seniorpensionen.

Seniorpensionsenheden vil være omfattet af forvaltningsretlige regler som f.eks. lov om offentlighed i forvaltningen, forvaltningsloven, de almindelige forvaltningsretlige principper og Folketingets Ombudsmands kompetence.

Det foreslås i stk. 2, at Seniorpensionsenhedens hjemsted er Hillerød Kommune.

Det betyder, at Seniorpensionsenheden får juridisk hjemsted i Hillerød Kommune, hvor Arbejdsmarkedets Tillægspension har hjemsted. Spørgsmålet om juridisk hjemsted har primært betydning for vurderingen af, hvor myndigheden f.eks. sagsøges og beskattes.

I § 7 foreslås det, at Seniorpensionsenhedens opgaver varetages med teknisk og administrativ bistand fra Arbejdsmarkedets Tillægspension.

Det foreslås i stk. 3, at omkostningerne til etableringen af Seniorpensionsenheden finansieres af staten.

Det betyder, at staten skal finansiere samtlige omkostninger til etablering, fx til ansættelse og oplæring af medarbejdere, etablering af arbejds gange og andet forberedende arbejde, som Arbejdsmarkedets Tillægspension afholder, og som er nødvendige forudsætninger for, at Seniorpensionsenheden kan gå i drift.

Der henvises til afsnit 2.1. i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 2

Efter gældende regler i § 26 d i lov om social pension træffer kommunalbestyrelsen afgørelse om seniorpension.

Det foreslås i § 2, at Seniorpensionsenheden skal varetage de opgaver, som tillægges myndigheden i henhold til denne lov og efter lov om social pension eller i regler udstedt i medfør heraf.

Henvisningen til denne lov indebærer, at Seniorpensionsenheden pålægges at varetage en række opgaver vedrørende vejledning m.v. efter denne lovs kapitel 3.

Det forventes, at Seniorpensionsenheden vil få tillagt opgaven med at tilkende seniorpension efter lov om social pension fra den 1. januar 2021. Myndighedsansvaret for at tilkende seniorpensionen vil herefter overgå fra kommunerne til Seniorpensionsenheden.

Der henvises til afsnit 2.1. i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 3

Efter de gældende regler i § 7, stk. 1, i forvaltningsloven skal en forvaltningsmyndighed i fornødent omfang yde vejledning og bistand til personer, der retter henvendelse om spørgsmål inden for myndighedens sagsområde.

Seniorpensionsenheden vil således som ny selvejende institution med myndighedsansvar være omfattet af de gældende regler i forvaltningslovens § 7 om vejledning og almindelige forvaltningsretlige principper herom. Det betyder, at Seniorpensionsenheden vil være forpligtet til i sædvanligt omfang at sørge for almindelig vejledning om mulighederne for at ansøge om seniorpension på borger.dk, og at svare på skriftlige eller telefoniske henvendelser fra borgere, som har konkrete spørgsmål til en sag om tilkendelse af seniorpension.

Efter de gældende regler i § 5 i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område skal kommunalbestyrelsen behandle ansøgninger og spørgsmål om hjælp i forhold til alle de muligheder, der findes for at give hjælp efter den sociale lovgivning, herunder også rådgivning og vejledning. Kommunalbestyrelsen skal desuden være opmærksom på, om der kan søges om hjælp hos en anden myndighed eller efter anden lovgivning.

Det foreslås i § 3, 1. pkt., 1. led, at Seniorpensionsenheden henviser borgere til kommunen, hvis borgeren skønnes at have behov for helhedsorienteret vejledning, jf. § 5 i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område.

Seniorpensionsenheden skal dog vejlede om borgeren om muligheden for at ansøge om seniorpension efter forvaltningslovens § 7.

Bestemmelsen indebærer ikke, at Seniorpensionsenheden har pligt til at foretage en vurdering af, om alle borgere, der søger om seniorpension, har behov for helhedsorienteret vejledning hos kommunen, men kun i de tilfælde, hvor kontakten til borgeren i øvrigt giver anledning til det, f.eks. hvis borgeren i en telefonsamtale eller en skriftlig henvendelse spørger til ydelser og hjælp, der ikke hører under Seniorpensionsenhedens sagsområde.

Bestemmelsen er ikke til hinder for, at Seniorpensionsenheden samtidig vejleder borgeren om mulighederne for at læse mere om sine rettigheder efter den sociale lovgivning på borger.dk og om mulighederne for at søge om kommunale kontante ydelser og økonomiske tilskud digitalt.

Efter forslaget til 1. pkt., 2. led, skal Seniorpensionsenheden henvise borgere, der vurderes at have behov for personlig bistand efter forslaget til § 4 til at få hjælp i kommunerne.

Det drejer sig om borgere, der har brug for hjælp til at benytte sig af digitale vejledninger og selvbetjeningsløsninger, som Seniorpensionsenheden stiller til rådighed, jf. forslaget til § 4, stk. 1, samt borgere med særlige behov, der har brug for særlig bistand efter forslaget til § 4, stk. 2. Bestemmel-

sen sigter primært på de situationer, hvor borgeren har henvendt sig til Seniorpensionsenheden med henblik på at få hjælp til at indgive ansøgninger m.v. digitalt, men hvor telefonisk eller skriftlig bistand fra Seniorpensionsenheden har vist sig at være utilstrækkeligt. Der henvises til bemærkningerne til forslaget til § 4.

Det foreslås i 2. pkt., at Seniorpensionsenheden efter en konkret vurdering skal formidle den indledende kontakt til kommunen, hvis Seniorpensionsenheden skønner, at borgeren har brug for bistand, jf. forslagens § 4, stk. 2.

Det kan være tilfælde, hvor borgeren har rettet henvendelse til Seniorpensionsenheden for at få vejledning, og hvor Seniorpensionsenheden vurderer, at borgeren har et særligt behov for bistand til at varetage sine interesser. Forpligtelsen til at hjælpe borgeren med at kontakte kommunen indtræder, hvis Seniorpensionsenheden ikke selv kan hjælpe borgeren via telefonisk bistand, vejledning eller skriftlig korrespondance. Der henvises til bemærkningerne til forslagens § 4, stk. 2, for en nærmere beskrivelse af, hvornår en borger kan antages at have et særligt behov.

Seniorpensionsenhedens vurdering af, om borgeren skal henvises til kommunen eller hjælpes med den indledende kontakt, kan ikke selvstændigt påklages til Ankestyrelsen.

Til § 4

Seniorpensionsenheden er en ny selvejende institution, og der eksisterer derfor ikke regler om vejledning af borgere med særlige behov ud over de almindelige forvaltningsretlige regler om myndigheders vejledningsforpligtelse f.eks. efter forvaltningslovens § 7.

I lov om Udbetaling Danmark er der fastsat særlige regler om kommunernes pligt til at hjælpe borgere med særlige behov på sagsområder, som varetages af Udbetaling Danmark. Tilsvarende regler foreslås fastsat i forhold til de opgaver, der foreslås varetaget af Seniorpensionsenheden.

Det foreslås i § 4, stk. 1, at kommunen i fornødent omfang skal yde bistand til fremmødte borgere, der vurderes ikke at kunne benytte sig af de digitale vejledninger og selvbetjeningsløsninger, som Seniorpensionsenheden stiller til rådighed.

Det kan være vejledning på internettet om seniorpension og vejledninger til at anvende digitale selvbetjeningsløsninger. Med digitale selvbetjeningsløsninger forstås primært mulighederne for at indgive ansøgning og meddelelser til Seniorpensionsenheden, jf. forslaget til § 5 om, at beskæftigelsesministeren kan fastsætte regler om digital kommunikation.

Det bemærkes, at kommunen vil kunne henvise fremmødte borgere, der forudsættes at have de fornødne kompetencer til at anvende digitale selvbetjeningsløsninger, til telefonisk support hos Seniorpensionsenheden. Fremmødte borgere er borgere, der fysisk møder op for at få hjælp i kommunen. Borgere, der kontakter kommunen telefonisk for at få hjælp til at indgive ansøgninger digitalt m.v., kan henvises til hjælp og vejledning i Seniorpensionsenheden.

Borgere med særlige behov, der kontakter kommunen pr. telefon, vil dog kunne modtage hjælp i kommunen efter forslaget til stk. 2. Der henvises til beskrivelsen af borgere med særlige behov nedenfor.

Det må bero på en konkret vurdering, hvori hjælpen efter forslaget skal bestå. F.eks. kan borgere, der udtrykker usikkerhed om brugen af selvbetjeningsløsninger, få hjælp til at finde flere informationer om seniorpension på internettet og få vist, hvor de digitale selvbetjeningsløsninger findes. Herudover kan borgeren få hjælp til at anvende sin NemID.

Det foreslås i § 4, stk. 2, at kommunen på foranledning af borgere, som vurderes at have særlige behov, og som ønsker at søge om seniorpension, i fornødent omfang skal yde bistand til borgere i tre forskellige situationer.

Bestemmelsen skal ses i sammenhæng med § 4 i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område, hvorefter borgeren skal have mulighed for at medvirke ved behandlingen af sin sag, og § 5 i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område, hvorefter en myndighed skal behandle ansøgninger og spørgsmål om hjælp i forhold til alle de muligheder, der findes for at få hjælp efter den sociale lovgivning.

Bestemmelsen indebærer, at borgeren skal henvende sig til kommunen for at få hjælp, enten på eget initiativ, eller efter en indledende kontakt fra Seniorpensionsenheden, jf. forslaget til § 3.

Det beror på en konkret vurdering, om der er tale om en borger med særlige behov, og hvilken hjælp den enkelte borger vurderes at have brug for. Der skal foretages en helhedsvurdering af borgeren, hvor der tages hensyn til faktorer som psykiske eller fysiske handicap, manglende sprogkunderskaber, alder, erfaringer med digitale medier, svære sociale problemer m.v. Der kan i den forbindelse lægges vægt på borgerens beskrivelse af sine egne evner og muligheder for at anvende it-værktøjer og eventuelle problemer med at søge om seniorpension hos Seniorpensionsenheden. Medarbejderen må ud fra en helhedsvurdering af borgeren bedømme, hvilken hjælp borgeren eventuelt kan have brug for fra sag til sag. Borgerens egen beskrivelse af behovet for at modtage hjælp skal tillægges en betydelig vægt i kommunens vurdering af, hvilken hjælp borgeren skal modtage.

Det foreslås i stk. 2, nr. 1, at kommunen i fornødent omfang skal hjælpe borgere med særlige behov med at udfylde og indgive ansøgninger til Seniorpensionsenheden.

Kommunens bistand kan bestå i at vejlede borgeren om, hvilke felter der skal udfyldes i en ansøgning, og at hjælpe borgeren med at vedlægge de oplysninger, som eventuelt er relevante for ansøgningen om seniorpension, og som kommunen, der skal medvirke til oplysningen af seniorpensionssagerne, må formodes at have et særligt kendskab til.

Det foreslås i stk. 2, nr. 2, at kommunen i fornødent omfang skal sørge for, at en borger med særlige behov kan medvirke ved behandlingen af sin sag hos Seniorpensionsenheden.

Bestemmelsen supplerer forslaget til stk. 2, nr. 1, og omfatter både ansøgningen om seniorpension hos Seniorpen-

onsenheden, og eventuel opfølgning i forbindelse med sagens behandling. Kommunen skal således efter en konkret vurdering hjælpe borgeren med at indsende eventuelt nødvendige supplerende oplysninger til Seniorpensionsenheden, hjælpe borgeren med at forstå en partshøring eller et afslag på seniorpension, og vejlede borgeren i forbindelse med en eventuel klage over en afgørelse om seniorpension.

Det foreslås i stk. 2, nr. 3, at kommunen i fornødent omfang skal varetage kontakten til Seniorpensionsenheden på borgerens vegne.

Bestemmelsen foreslås også at omfatte tilfælde, hvor borgeren har brug for rådgivning og vejledning om en verserende sag. Forslaget til nr. 3 giver ikke borgeren ret til kontakt med en bestemt person i kommunen under hele sagsforløbet. Borgeren bør dog orienteres om, hvor i kommunen borgeren kan henvende sig for at høre nyt om sin sag.

Forslaget til § 4, stk. 1 og 2, medfører ikke, at kommunen kan udøve myndighedsbeføjelser i forhold til Seniorpensionsenheden. Bestemmelsen forpligter alene kommunen til at give borgeren den vejledning og bistand, der er beskrevet i bestemmelserne. Borgeren kan ikke indgå aftale med kommunen om at blive partsrepræsenteret af kommunen, idet kommunens hjælp alene kan bestå i at yde praktisk bistand.

De foreslåede regler svarer til reglerne om vejledning i lov om Udbetaling Danmark.

Ankestyrelsen vil i forbindelse med klagebehandling af en materiel afgørelse om seniorpension kunne tage stilling til, om borgeren er blevet vejledt tilstrækkeligt og eventuelt har fået den fornødne bistand. Hvis kommunen f.eks. har glemt at vejlede borgeren om muligheden for at søge om seniorpension eller ikke har hjulpet en borger, der vurderes at have et særligt behov, med at sende en ansøgning til Seniorpensionsenheden, vil borgeren kunne blive stillet, som om borgeren fra begyndelsen havde modtaget korrekt vejledning og bistand. Det svarer til Ankestyrelsens praksis i forhold til helhedsorienteret vejledning efter § 5 i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område. Borgeren vil herudover kunne klage til Seniorpensionsenheden og til borgmesteren i den pågældende kommune over personalets optræden, manglende hjælp m.v.

Til § 5

Efter gældende regler i § 26 b i lov om social pension indgives ansøgning om seniorpension til bopælskommunen. Der er efter de gældende regler ikke krav om, at ansøgningen om seniorpension til kommunen skal ske i elektronisk form.

Der er i den sociale lovgivning i øvrigt i vid udstrækning fastsat regler om digital kommunikation efter de principper, som er fastsat i bølge Lovgivning vedrørende obligatorisk digital selvbetjening i overensstemmelse med de fællesoffentlige digitaliseringsinitiativer, og som bl.a. også gælder på Udbetaling Danmarks sagsområder.

Det foreslås i § 5, stk. 1, 1. pkt. at beskæftigelsesministeren på Seniorpensionsenhedens sagsområde kan fastsætte

regler om, at kommunikation mellem Seniorpensionsenheden og andre myndigheder og mellem Seniorpensionsenheden og borgere skal ske i elektronisk form (digital kommunikation).

Det forudsættes i den forbindelse, at der i den forventede opfølgende lovgivning om overdragelse af afgørelseskompetencen fra kommunerne til Seniorpensionsenheden i sager om seniorpension fastsættes regler om, at ansøgning om seniorpension skal indgives til Seniorpensionsenheden.

Forslaget giver hjemmel til, at beskæftigelsesministeren kan fastsætte regler om, at ansøgninger om seniorpension skal indgives digitalt, at øvrige meddelelser fra borgeren til Seniorpensionsenheden skal sendes digitalt, og at borgeren har pligt til at modtage meddelelser og afgørelser fra Seniorpensionsenheden via digitale medier. Der kan herunder fastsættes regler om, at ansøgninger om seniorpension, der ikke indgives ved digital selvbetjening, skal afvises af Seniorpensionsenheden.

Det foreslås i *stk. 1, 2. pkt.*, ministeren kan fravige formkrav i lovgivningen, der er til hinder for digital kommunikation.

Bestemmelsen følger principperne i bølgevgivningen vedrørende obligatorisk digital selvbetjening og skal sikre, at kommunikation kan ske i elektronisk form, ved at fravige formkrav i lovgivningen, der er til hinder for digital kommunikation, f.eks. ved indirekte eller direkte krav om skriftlighed eller brug af blanketter, særlige erklæringer m.v.

Forslaget er således en fravigelse af det almindelige forvaltningsretlige udgangspunkt om, at der er formfrihed for borgeren til at henvende sig til offentlige myndigheder, som borgeren vil.

Ved fastsættelse af regler om digital kommunikation mellem Seniorpensionsenheden og borgeren, skal der i overensstemmelse med de gældende principper for obligatorisk digital selvbetjening tages hensyn til, at nogle grupper af borgere ikke har de fornødne forudsætninger for at anvende it, f.eks. borgere med særlige behov eller ældre borgere, der ikke har det fornødne kendskab til digitale værktøjer.

Det foreslås derfor i § 5, *stk. 2*, at beskæftigelsesministeren kan fastsætte regler om, at visse grupper af borgere helt eller delvis skal være undtaget fra kravet om digital kommunikation.

Borgere, der er omfattet af denne undtagelsesbestemmelse, er ikke nødvendigvis den samme gruppe, som er omfattet af forslaget til § 4, *stk. 2*, der regulerer, hvilke borgere med særlige behov, som har behov for bistand fra kommunen ved kontakt til Seniorpensionsenheden. En borger, der undtages fra digital kommunikation efter forslaget til § 5, *stk. 2*, har derfor f.eks. ikke automatisk ret til hjælp efter forslaget til § 4, *stk. 2*.

Forslaget til § 5, *stk. 2*, vil i øvrigt blive udmøntet i overensstemmelse med principperne i bekendtgørelse om obligatorisk digital selvbetjening vedrørende ansøgninger og meddelelser m.v. om sociale ydelser m.v., som regulerer, hvornår der kan ske undtagelse fra krav om digital selvbetjening for ansøgninger, der indgives til Udbetaling Danmark vedrø-

rende bl.a. social pension. Da det efter forslaget § 6 vil være kommunerne, som skal træffe afgørelse om, hvorvidt borgeren kan fritages fra krav om digital kommunikation, vil reglerne blive udarbejdet efter dialog med KL om den praktiske og it-mæssige håndtering i kommunerne.

Det bemærkes, at Udbetaling Danmark efter ”Tillægsaftale: Aftale om ret til seniorpension for nedslidte” fortsat skal stå for udbetalinger og løbende regulering af seniorpensionen efter overdragelse af myndighedskompetencen fra kommunerne til Seniorpensionsenheden til at tilkende seniorpension, og at reglerne om digital selvbetjening er tilsvarende, hvis borgeren skal give Udbetaling Danmark oplysninger i sagen vedrørende den efterfølgende udbetaling af seniorpension.

En oplysning om, at en borger er undtaget fra obligatorisk digital selvbetjening, og at en borger eventuelt har klaget over en afgørelse om ikke at blive undtaget fra obligatorisk digital selvbetjening, er en ikke-følsom personoplysning, som kan videregives fra Seniorpensionsenheden til Udbetaling Danmark efter artikel 6, *stk. 1*, i databeskyttelsesforordningen, hvorefter behandling af personoplysninger bl.a. er lovlig, hvis behandlingen er nødvendig af hensyn til udførelse af en opgave i samfundets interesse eller henhører under offentlig myndighedsudøvelse, som den dataansvarlige har fået pålagt, jf. litra e.

Seniorpensionsenheden og Udbetaling Danmark vil herudover skulle overholde de til enhver til gældende regler om datasikkerhed, herunder de grundlæggende principper i databeskyttelsesforordningens artikel 5 om lovlighed, rimelighed og gennemsigtighed, formålsbegrænsning og dataminimering.

Udbetaling Danmark vil derfor – ligesom Seniorpensionsenheden – ikke få oplysninger om begrundelsen for, hvorfor borgeren er undtaget fra kravet om digital selvbetjening, eller hvorfor borgeren har klaget over kommunens afgørelse om afslag på at blive undtaget fra kravet. Der henvises til bemærkningerne til § 6.

Ved udstedelse af regler efter forslaget til § 5, *stk. 1-2*, skal beskæftigelsesministeren sikre, at Seniorpensionsenhedens sagsbehandlingssystemer lever op til de forvaltningsretlige og øvrige lovgivningsmæssige krav, der stilles til offentlig forvaltning. Bemyndigelsesbestemmelserne forudsættes udmøntet således, at forvaltningsretlige krav bliver overholdt. F.eks. skal borgeren fortsat have mulighed for at medvirke ved behandlingen af sin sag og kunne lade sig repræsentere af andre, når de som led i en sag kommunikerer med Seniorpensionsenheden. Det forudsættes derfor, at hjemlen i forslaget § 5, *stk. 1*, ikke kan udnyttes til fuldstændigt at afskære personer fra at henvende sig til Seniorpensionsenheden på andre måder end ved digital kommunikation.

Til § 6

Efter de gældende regler i lov om social pension er der ikke krav om, at ansøgningen eller andre meddelelser om seniorpension skal ske i elektronisk form, eller at der kan fore-

tages undtagelse herfra, og dermed heller ikke regler om, hvem der skal træffe beslutning om, at borgeren skal undtages fra et eventuelt fastsat krav om digital kommunikation.

Det foreslås i § 6, *stk. 1, 1. pkt.*, at en afgørelse om, hvorvidt borgeren skal undtages fra krav om digital selvbetjening efter regler fastsat i medfør af forslaget til § 5, *stk. 2*, skal træffes af kommunalbestyrelsen.

Det vil sige, at kommunen træffer afgørelse om at undtage borgeren fra obligatorisk digital selvbetjening i forhold til ansøgning og meddelelser om seniorpension.

Kommunens afgørelse om at undtage borgeren fra obligatorisk digital selvbetjening i forhold til ansøgninger og meddelelser om seniorpension hænger tæt sammen med kommunens forpligtelse til at bistå borgere med vejledning og konkret hjælp til at indgive en ansøgning om seniorpension til Seniorpensionsenheden, jf. forslaget til §§ 3-4.

Med henblik på, at Seniorpensionsenheden kan administrere de retlige virkninger af en afgørelse om, at en borger er undtaget fra kravet om digital selvbetjening, foreslås det i *stk. 1, 2. pkt.*, at kommunen skal give Seniorpensionsenheden besked, hvis kommunalbestyrelsen træffer afgørelse om, at borgeren er undtaget fra krav om digital selvbetjening.

Det vil forpligte kommunen til at give besked af egen drift, det vil sige uden forudgående anmodning fra Seniorpensionsenheden. Oplysninger om en undtagelse forudsættes meddelt hurtigst muligt til Seniorpensionsenheden.

Det foreslås i *stk. 2, 1. pkt.*, at kommunalbestyrelsens afgørelser efter *stk. 1* om at undtage borgeren fra krav om digital selvbetjening på grund af særlige forhold kan påklages til Ankestyrelsen efter reglerne i kapitel 10 i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område.

Forslaget medfører blandt andet, at kommunen, som det også er tilfældet med andre afgørelser, skal genvurdere sagen inden for 4 uger og automatisk sende den videre til Ankestyrelsen, hvis borgeren ikke får fuldt ud medhold.

Det foreslås i *stk. 2, 2. pkt.*, at Seniorpensionsenheden skal behandle ansøgningen eller meddelelsen m.v., selvom den ikke er indgivet digitalt, hvis borgeren klager over kommunens afgørelse om ikke at være undtaget fra digital selvbetjening.

Forslaget medfører, at Seniorpensionsenheden har pligt til at behandle ansøgningen, selvom ansøgningen ikke er indgivet digitalt.

Det foreslås i *stk. 2, 3. pkt.*, at kommunen skal give Seniorpensionsenheden besked om, at en borger klager over kommunalbestyrelsens afgørelser efter *stk. 1, 1. pkt.*

Beskeden forudsættes afsendt umiddelbart efter modtagelsen af klagen.

Det foreslås i *stk. 3*, at Seniorpensionsenheden skal give Udbetaling Danmark besked, hvis en afgørelse fra kommunen efter *stk. 1* eller en klage fra borgeren efter *stk. 2* kan få betydning for meddelelser vedrørende udbetaling af en tilkendt seniorpension.

Det betyder, at en afgørelse fra kommunen om, at en borger, der søger eller har søgt om seniorpension, skal undtages

fra krav om digital selvbetjening, også skal gælde eventuelle meddelelser til Udbetaling Danmark i forbindelse med seniorpensionssagen.

Det vil være relevant i de sager, hvor der tilkendes seniorpension, og hvor Udbetaling Danmark herefter skal varetage udbetaling af ydelsen. Udbetaling Danmark skal herefter modtage meddelelser fra borgeren, selv om de ikke indgives digitalt, hvis kommunen har truffet afgørelse efter *stk. 1*. Tilsvarende gælder, hvis borgeren har klaget over kommunens afgørelse, jf. *stk. 2*.

En oplysning om, at en borger er undtaget fra obligatorisk digital selvbetjening, og at en borger eventuelt har klaget over en afgørelse om ikke at blive undtaget fra obligatorisk digital selvbetjening, er en ikke-følsom personoplysning, som kan videregives fra kommunen til Seniorpensionsenheden og eventuelt videre til Udbetaling Danmark efter databeskyttelsesforordningen artikel 6, *stk. 1*, hvorefter behandling af personoplysninger bl.a. er lovlig, hvis behandlingen er nødvendig af hensyn til udførelse af en opgave i samfundets interesse eller henhører under offentlig myndighedsudøvelse, som den dataansvarlige har fået pålagt, jf. litra e.

Kommunen, Seniorpensionsenheden og Udbetaling Danmark vil herudover skulle overholde de til enhver til gældende regler om datasikkerhed, herunder de grundlæggende principper i forordningens artikel 5 om lovlighed, rimelighed og gennemsigtighed, formålsbegrænsning og dataminimering.

Seniorpensionsenheden og eventuelt Udbetaling Danmark vil derfor ikke med forslaget kunne få oplysninger om begrundelsen for, hvorfor borgeren er undtaget fra kravet om digital selvbetjening, eller hvorfor borgeren har klaget over kommunens afgørelse om afslag på at blive undtaget fra kravet.

Det foreslås i *stk. 4, 1. pkt.*, at Seniorpensionsenheden kan undlade at afvise en ansøgning eller meddelelse m.v., der ikke er indgivet ved digital selvbetjening, og som ikke er undtaget herfra efter regler fastsat i medfør af § 5, *stk. 2*, hvis der ud fra en samlet økonomisk vurdering er klare fordele ved at modtage ansøgningen eller meddelelsen m.v. på anden måde end digitalt.

Udover særlige forhold hos borgeren kan der også forekomme ekstraordinære situationer, hvor omstændighederne ved ansøgningen, meddelelsen m.v. eller Seniorpensionsenhedens forhold gør, at der ikke skal ansøges eller gives meddelelse m.v. om ydelser ved anvendelse af den digitale selvbetjeningsløsning, fordi Seniorpensionsenheden vurderer, at det samlet set vil være mest effektivt at fravige kravet om digital selvbetjening. Muligheden for at undlade at afvise ansøgninger eller meddelelser, der ikke er indgivet ved digital selvbetjening, skal imødekomme, at der kan være situationer, hvor det ud fra en samlet vurdering kan være mere økonomisk hensigtsmæssigt for Seniorpensionsenheden at behandle en ansøgning eller meddelelse m.v., selvom den ikke indgives ved digital selvbetjening.

Der kan eksempelvis være tilfælde, hvor Seniorpensionsenhedens digitale selvbetjeningsløsning ikke er indrettet til

at håndtere en bestemt situation. Tilsvarende vil Seniorpensionsenheden eksempelvis kunne anvise borgeren en anden måde at ansøge eller indgive meddelelsen på, hvis Seniorpensionsenhedens selvbetjeningsløsning er ude af drift.

Det foreslås i *stk. 4, 2. pkt.*, at Seniorpensionsenheden kan undlade at afvise en meddelelse, der ikke er indgivet ved digital selvbetjening, hvis det efter sagens karakter er hensigtsmæssigt at modtage meddelelsen på anden måde end digitalt.

Bestemmelsen vil primært finde anvendelse, hvor borgeren afgiver oplysninger til Seniorpensionsenheden på anden måde end digitalt, eksempelvis telefonisk, og hvor oplysningen kan betyde en anden vurdering af borgerens sag, hvis ikke Seniorpensionsenheden lader oplysningen indgå i sagen. Det kan f.eks. være tilfældet, hvor Seniorpensionsenheden vil anse en ikke-digital meddelelse for modtaget for at kunne leve op til sin forpligtelse til at sikre en korrekt tilkendelse af ydelsen.

Det foreslås i *stk. 5*, at Seniorpensionsenheden kan undlade at afvise en ansøgning eller meddelelse m.v., der ikke er indgivet ved digital selvbetjening, og som ikke er undtaget herfra efter regler fastsat i medfør af § 5, stk. 2, hvis Seniorpensionsenheden vurderer, at der foreligger særlige forhold, der gør, at borgeren ikke må forventes at kunne anvende digital selvbetjening.

Denne mulighed kan f.eks. anvendes i de tilfælde, hvor en borger henvender sig telefonisk til Seniorpensionsenheden for at bede om hjælp til ansøgning om seniorpension, og hvor Seniorpensionsenheden vurderer, at borgeren heller ikke med kommunens hjælp vil kunne betjene sig selv digitalt. Det kan være tilfældet, hvor borgeren har brug for hjælp efter forslaget § 4, men hvor det samtidig vurderes, at borgeren ikke vil have mulighed for at møde op i kommunen for at få hjælp til digital betjening. Det kan f.eks. være borgere med et handicap, som gør det meget vanskeligt at møde op for at få medbetjening i kommunen, eller borgere, som Seniorpensionsenheden vurderer er helt uden digitale kompetencer, og hvor medbetjening i kommunen ikke forventes at kunne løse borgerens digitale udfordringer. Det kan også være borgere, der befinder sig i udlandet, hvor det ikke er muligt at hjælpe borgeren igennem den digitale løsning over telefonen. Seniorpensionsenheden kan i så fald i forbindelse med den konkrete henvendelse tilbyde at betjene borgeren på anden vis ved f.eks. at sende borgeren et ansøgningsskema og efterfølgende undlade at afvise ansøgningen, når den sendes retur af borgeren.

Seniorpensionsenheden vil efter de gældende regler i offentlighedsloven have pligt til at notere oplysninger, som er af betydning for borgerens sag. Desuden skal Seniorpensionsenheden så vidt muligt vejlede borgeren om det digitale formkrav og de mulige konsekvenser ved ikke at overholde dette.

Der foreslås ikke at være selvstændig klageadgang over Seniorpensionsenhedens beslutning om ikke at se bort fra digitaliseringskravet efter forslaget til § 6, stk. 3 og stk. 4. Ankeinstansen vil dog i forbindelse med en klage over en

afgørelse truffet af Seniorpensionsenheden kunne tage stilling til, hvornår en ansøgning anses for at være indgivet til Seniorpensionsenheden.

Det foreslås i *stk. 6*, at en digital meddelelse anses for at være kommet frem, når den er tilgængelig for modtageren.

Efter forslaget anses en meddelelse for at være kommet frem til adressaten for meddelelsen, når den er tilgængelig for adressaten, dvs. fra det tidspunkt, hvor adressaten har mulighed for at gøre sig bekendt med indholdet af meddelelsen. Det er således uden betydning, om eller hvornår adressaten gør sig bekendt med indholdet.

En meddelelse vil normalt være tilgængelig for en myndighed på det tidspunkt, hvor myndigheden kan behandle eller læse meddelelsen. Dette tidspunkt vil normalt blive registreret automatisk i et modtagelsessystem eller i et datasystem. En meddelelse, der først er tilgængelig efter kl. 24.00, anses normalt først for modtaget den dag, meddelelsen er tilgængelig.

En ansøgning m.v., der er tilgængelig i myndighedens system eksempelvis klokken 23:59 den 30. november, er således kommet frem den 30. november, uanset at der ikke fysisk sidder en medarbejder og gør sig bekendt med meddelelsen på dette tidspunkt, der ligger uden for normal arbejdstid/åbningstid. I de tilfælde, hvor myndigheden har behov for at gøre sig bekendt med en meddelelse inden eksempelvis arbejdstids ophør, må der fastsættes en tidsfrist, der indeholder såvel en dato som et præcist klokkeslæt for, hvornår anmeldelsen skal være indgivet, altså kommet frem.

Kan modtagelsestidspunktet for en digital meddelelse ikke fastlægges som følge af problemer med myndighedens it-system eller andre lignende problemer, må meddelelsen anses for at være kommet frem på det tidspunkt, hvor meddelelsen blev afsendt, hvis der kan fremskaffes pålidelige oplysninger om afsendelsestidspunktet. Det vil således ikke komme borgeren til skade, at en ansøgning eller indberetningen m.v. modtages efter fristens udløb, hvis dette skyldes systemnedbrud hos myndigheden.

Til § 7

Seniorpensionsenheden er en ny selvejende institution, og der eksisterer derfor ikke regler om ledelse af myndigheden.

Det foreslås i § 7, *stk. 1*, at Seniorpensionsenheden skal ledes af en bestyrelse, hvor medlemmerne er de til enhver tid værende medlemmer af bestyrelsen for Arbejdsmarkedets Tillægspension.

Bestyrelsen vil efter forslaget være identisk med bestyrelsen for Arbejdsmarkedets Tillægspension, som primært består af repræsentanter fra arbejdsmarkedets parter på både det offentlige og det private område, og som udpeges efter reglerne i § 23, stk. 1 og 2, i lov om Arbejdsmarkedets Tillægspension.

Efter forslaget til stk. 1 er bestyrelsen for Seniorpensionsenheden overordnet ansvarlig for administrationen af seniorpensionsordningen, mens den daglige ledelse og drift af Se-

niorpensionsenheden overlades til Arbejdsmarkedets Tillægspensions administration, jf. forslaget til stk. 2 nedenfor.

Bestyrelsen får således til opgave at træffe de overordnede og strategiske beslutninger vedrørende Seniorpensionsenhedens opgavevaretagelse og skal fastsætte de overordnede mål og rammer for administrationen, som skal varetages af Arbejdsmarkedets Tillægspension.

Det foreslås i *stk. 2, 1. pkt.*, at Seniorpensionsenhedens opgaver varetages med administrativ og teknisk bistand fra Arbejdsmarkedets Tillægspension på omkostningsdækket basis.

Arbejdsmarkedets Tillægspension skal således varetage de opgaver vedrørende sagsbehandlingen og tilkendelsen af seniorpension, som tillægges Seniorpensionsenheden i henhold til denne lov og lov om social pension eller regler udstedt i medfør heraf. Det samlede lovgrundlag vil fastlægge de nærmere rammer for Seniorpensionsenhedens virke i forhold til opgaver, ledelse, regnskab, revision, tilsyn, klage-regler m.v.

Ansvars- og opgavefordelingen mellem Seniorpensionsenhedens bestyrelse og Arbejdsmarkedets Tillægspension følger efter forslaget de tilsvarende modeller for en række andre opgaver, der er henlagt til Arbejdsmarkedets Tillægspension som administrator.

Den daglige ledelse af Seniorpensionsenheden skal forestås af Arbejdsmarkedets Tillægspension og skal ligge inden for eventuelle generelle retningslinjer og anvisninger for administrationen, som bestyrelsen har givet. Den daglige ledelse omfatter ikke dispositioner, der efter Seniorpensionsenhedens forhold er af usædvanlig art eller stor betydning. Sådanne dispositioner kan kun foretages efter særlig bemyndigelse fra bestyrelsen. Det gælder dog ikke, hvis bestyrelsens beslutning ikke kan afventes uden væsentlig ulempe for Seniorpensionsenhedens virksomhed. Bestyrelsen skal i så fald snarest muligt underrettes om den truffe disposition.

Bestyrelsen for Seniorpensionsenheden skal sikre, at ledelsen og administrationen af Seniorpensionsenheden finder sted på forsvarligt grundlag. Det indebærer bl.a., at bestyrelsen har indsigt i og kan vurdere, om opgaveløsningen i Seniorpensionsenheden udføres tilfredsstillende.

Det forudsættes, at ledelsen af Seniorpensionsenheden udøves i overensstemmelse med de interesser, som Seniorpensionsenheden måtte have, og at Arbejdsmarkedets Tillægspension og bestyrelsen sammen sikrer et grundlag, der understøtter transparens og forsvarlig drift.

Forslaget indebærer, at Seniorpensionsenhedens kontakt til borgerne og offentligheden altid vil ske fra Arbejdsmarkedets Tillægspension i Seniorpensionsenhedens navn.

Det foreslås, at Arbejdsmarkedets Tillægspension skal administrere og levere bistanden til Seniorpensionsenheden på omkostningsdækket basis. Det betyder, at Arbejdsmarkedets Tillægspension skal have dækket alle direkte og indirekte omkostninger, herunder eventuelle krav fra tredjemand forbundet med administrationen af Seniorpensionsenheden. Når administrationen, sagsbehandlingen, den it-mæssige understøttelse, personale, andre ressourcer m.v. leveres på om-

kostningsdækket basis, sker det endvidere uden avance eller risikopræmie, ligesom der ikke beregnes moms af ydelserne.

Seniorpensionsenheden, som har myndighedsansvaret, er i overensstemmelse med artikel 4, nr. 7, i databeskyttelsesforordningen dataansvarlig for behandlingen af personoplysninger i forbindelse med varetagelsen af myndighedens opgaver. Arbejdsmarkedets Tillægspension, som behandler oplysninger på vegne af Seniorpensionsenheden, er databehandler i overensstemmelse med databeskyttelsesforordningens artikel 4, nr. 8.

Det forudsættes, at Arbejdsmarkedets Tillægspension vil få alle rettighederne til det it-programmel og det it-udstyr, som anvendes ved leveringen af ydelser til Seniorpensionsenheden i henhold til administrationsaftalen, som skal indgås med bestyrelsen. Ved et eventuelt ophør af administrationen hos Arbejdsmarkedets Tillægspension er Seniorpensionsenheden berettiget til at få udleveret data fra Arbejdsmarkedets Tillægspension samt kopi af det specialudviklede programmel med tilhørende dokumentation, som Arbejdsmarkedets Tillægspension har udviklet. Retten til kopi gælder ikke programmel, der er købt, lejet eller leaset. Programmel, der er internt udviklet til anden anvendelse end alene for Seniorpensionsenheden, kan Seniorpensionsenheden opnå ret til en kopi af mod betaling ved et eventuelt ophør af samarbejdet med Arbejdsmarkedets Tillægspension.

For alle ordninger, som Arbejdsmarkedets Tillægspension administrerer, f.eks. Udbetaling Danmark, Arbejdsmarkedets Erhvervs sikring, Arbejdsmarkedets Fond for Udstationerede og Lønmodtagernes Garantifond, fastsættes alle omkostninger, som går på tværs af ordningerne (fællesomkostninger) af bestyrelsen i Arbejdsmarkedets Tillægspension. Ledelsen af de enkelte lovbundne ordninger har indsigt i fordelingen af fællesomkostninger og i grundlaget for konteringen af fællesomkostninger til den enkelte ordning. Dette vilkår vil også gælde i forbindelse med administration af Seniorpensionsenheden.

De dele af Arbejdsmarkedets Tillægspensions omkostninger til administration af Seniorpensionsenheden, som ikke kan henføres direkte til ordningen, vil blive fordelt mellem ordningerne efter en omkostningsfordelingsmodel, som fastsættes af Arbejdsmarkedets Tillægspensions bestyrelse.

Arbejdsmarkedets Tillægspension skal forud for regnskabsårets begyndelse udarbejde et budget for det kommende års omkostninger – dels omkostninger, der kan henføres til Seniorpensionsenheden alene, dels fællesomkostninger.

Arbejdsmarkedets Tillægspension foretager en årlig prisfastsættelse af alle væsentlige delaktiviteter henhørende under Seniorpensionsenheden og beregner – på baggrund af opstillede forventninger til det kommende års sagsmængde – de samlede, forventede administrationsomkostninger.

Det foreslås i *stk. 2, 2. pkt.*, at der indgås en administrationsaftale mellem bestyrelsen for Seniorpensionsenheden og Arbejdsmarkedets Tillægspension.

Administrationsaftalen vil indeholde de nærmere vilkår for Arbejdsmarkedets Tillægspensions bistand til Seniorpensionsenheden.

I *stk. 3* foreslås det, at bestyrelsen for Seniorpensionsenheden skal fastsætte serviceniveau, kvalitet, svarfrister m.v. for den administrative og tekniske bistand, der leveres af Arbejdsmarkedets Tillægspension om efter forslaget til *stk. 2*.

Administrationsaftalen skal under hensyn til omkostninger og lovgivningskrav indeholde en beskrivelse af de nærmere vilkår for administrationen og ydelserne, herunder en beskrivelse af serviceniveau, kvalitet, svarfrister m.v., indsigt og rapporteringskrav.

I *stk. 4, 1. pkt.*, foreslås det, at bestyrelsen for Seniorpensionsenheden har ansvaret for, at Seniorpensionsenheden administreres hensigtsmæssigt og forsvarligt i henhold til denne lov og anden lovgivning, som har betydning for Seniorpensionsenhedens opgaver, og under behørig hensyntagen til borgerens retssikkerhed.

Bestyrelsen vil bl.a. have ansvaret for at sikre, at administrationsaftalen med Arbejdsmarkedets Tillægspension efter forslaget til *stk. 2* indeholder tilstrækkelige og betryggende aftaler til at sikre, at Seniorpensionsenhedens opgaveløsning sker i overensstemmelse med lovgivningen, herunder pensionslovens regler om seniorpension, de forvaltningsretlige regler og regler, som i øvrigt gælder for Seniorpensionsenhedens opgavevaretagelse m.v.

Desuden indebærer bestemmelsen, at bestyrelsens beslutninger altid skal træffes med respekt for borgerens retssikkerhed og med respekt for de rettigheder, som borgeren har efter loven.

Bestyrelsen får pligt til løbende at påse, at den administration, der udføres af Arbejdsmarkedets Tillægspension på vegne af Seniorpensionsenheden, finder sted på forsvarligt grundlag og inden for bestyrelsens retningslinjer og anvisninger til Arbejdsmarkedets Tillægspension. Til det formål forudsættes bestyrelsen at modtage løbende rapporteringer fra Arbejdsmarkedets Tillægspension, ligesom bestyrelsen udnævner en revisor, som gennemfører regnskabs- og forvaltningsrevision, jf. forslaget til §§ 11-13.

Det foreslås i *stk. 4, 2. pkt.*, at bestyrelsen skal sikre, at kapitalberedskabet til enhver tid er forsvarligt, herunder at der er tilstrækkelig likviditet til at opfylde nuværende og fremtidige forpligtelser, efterhånden som de forfalder.

Bestyrelsen for Seniorpensionsenheden kan ifalde erstatningsansvar, hvis den ikke handler på et oplyst og forsvarligt grundlag og udviser passende forsigtighed i forhold til, at Seniorpensionsenheden drives i overensstemmelse med gældende lovgivning og særligt, at Seniorpensionsenheden ikke påtager sig forpligtelser, som ikke kan opfyldes.

I *stk. 5, 1 pkt.*, foreslås det, at bestyrelsen for Seniorpensionsenheden ved en forretningsorden skal fastsætte nærmere bestemmelser om udførelsen af sit virke.

Det foreslås i *stk. 5, 2. pkt.*, at bestyrelsen i sin forretningsorden kan fastsætte nærmere bestemmelser om tegningsregler, ligesom bestyrelsen kan meddele prokura.

Bestemmelsen indebærer, at bestyrelsen i forretningsordenen bl.a. kan fastsætte bestemmelser om tegningsregler, det vil sige regler om, hvem der i bestyrelsen og eventuelt hos

Arbejdsmarkedets Tillægspension kan forpligte Seniorpensionsenheden. Bestyrelsen kan meddele prokura, det vil sige give fuldmagt til, at Arbejdsmarkedets Tillægspension kan handle på myndighedens vegne i forhold, som vedrører den almindelige drift.

Det foreslås i *stk. 6, 1. pkt.*, at i tilfælde af fejl under udførelsen af administrationen af seniorpensionsordningen bærer Seniorpensionsenheden ethvert økonomisk ansvar forbundet hermed.

Forslaget er begrundet i, at Arbejdsmarkedets Tillægspension som følge af, at varetagelsen af administrationen skal ske på omkostningsdækket basis, ikke kan påtage sig et økonomisk ansvar for tab ved eventuelle ansvarspådragende fejl eller krav fra tredjemand som følge af udførelsen af administrationen, da der ikke etableres en risikomargin (avance), som kan dække et sådant tab. Modellen understøtter dermed den afgørende forudsætning, at Arbejdsmarkedets Tillægspensions medlemmer ikke må påføres tab ved Arbejdsmarkedets Tillægspensions samarbejde med andre lovbundne ordninger. Den foreslåede model etablerer byrdemæssigt samme situation, som hvis Seniorpensionsenheden selv løser opgaven.

Det foreslås videre i *stk. 6, 2. pkt.*, at Arbejdsmarkedets Tillægspension har pligt til at begrænse det økonomiske tab og berigtige fejlen.

I *stk. 6, 3. pkt.* foreslås det, at Arbejdsmarkedets Tillægspension hurtigst muligt skal underrette bestyrelsen for Seniorpensionsenheden om væsentlige fejl, konsekvenserne heraf og de foranstaltninger, der er truffet i anledning af de konstaterede fejl.

Det gælder alle væsentlige fejl, og ikke kun økonomiske fejl og ansvarspådragende fejl. Formålet med bestemmelsen er bl.a. at give bestyrelsen mulighed for at reagere og varetage sine forpligtelser efter loven.

Til § 8

Det foreslås i § 8, *stk. 1, 1. pkt.*, at der som en del af Seniorpensionsenhedens virksomhed etableres et praksiskoordineringsudvalg, som har til formål at bidrage til ensartethed i Seniorpensionsenhedens sagsbehandling.

Efter *stk. 1, 2. pkt.*, udarbejder praksiskoordineringsudvalget retningslinjer og vejledende udtalelser, samt yder rådgivning til Arbejdsmarkedets Tillægspensions administration i principielle sager om tilkendelse af seniorpension.

Praksiskoordineringsudvalget skal således bidrage med vejledende udtalelser til Arbejdsmarkedets Tillægspensions administration i forhold til principielle spørgsmål, som måtte opstå i relation til sagsbehandlingen og tilkendelsen af seniorpension. Praksiskoordineringsudvalget har således ikke afgørelseskompetence.

Praksiskoordineringsudvalgets retningslinjer og vejledende udtalelser, vil være styrende for Arbejdsmarkedets Tillægspensions sagsbehandling af sager efter seniorpensionsordningen.

Det foreslås *stk. 2*, at praksiskoordineringsudvalget skal afgive indstilling til bestyrelsen til brug for bestyrelsens

fastsættelse af servicemål, kvalitet og svarfrister m.v., jf. forslaget § 7, stk. 3.

Praksiskoordineringsudvalget vil således til brug for bestyrelsens indgåelse af en administrationsaftale med Arbejdsmarkedets Tillægspension skulle afgive en indstilling til bestyrelsen, der angiver udvalgets forslag til et hensigtsmæssigt niveau for service, kvalitet, svarfrister m.v.

Arbejdsmarkedets Tillægspensions administration skal yde sekretariatsbistand til udvalget.

Administrationen udvælger og forbereder de sager og spørgsmål, som skal forelægges for praksiskoordineringsudvalget. Praksiskoordineringsudvalget skal efter forslaget ikke have afgørelseskompetence, men kan afgive vejledende udtalelser til brug for Seniorpensionsenhedens afgørelser. Det er således bestyrelsen for Seniorpensionsenheden, der har ansvaret for den sagsbehandling og administration, der foretages af Arbejdsmarkedets Tillægspension.

Det foreslås i *stk. 3, 1. pkt.*, at praksiskoordineringsudvalget består af en formand og 4 medlemmer, som udpeges af bestyrelsen for Seniorpensionsenheden.

Det foreslås i *stk. 3, 2. pkt.*, at formanden for praksiskoordineringsudvalget udpeges efter fælles indstilling fra KL, Advokatsamfundet, Danske Regioner, Dansk Arbejdsgiverforening og Fagbevægelsens Hovedorganisation.

I *stk. 3, 3. pkt.*, foreslås det, at 2 af de øvrige medlemmer indstilles af KL, 1 medlem indstilles af Advokatsamfundet, og 1 medlem indstilles af Danske Regioner.

Forslaget til indstillingerne til praksiskoordineringsudvalget skal bl.a. sikre, at udvalget sammensættes med relevante faglige kompetencer, som er nødvendige i forbindelse med fastsættelse af Seniorpensionsenhedens praksis m.v. Det forudsættes f.eks., at Danske Regioner indstiller et medlem med relevant lægefaglig viden, f.eks. fra regionernes kliniske funktioner. Herudover forudsættes det, at såvel formanden som de øvrige medlemmer af udvalget udpeges i kraft af deres personlige og faglige kompetencer til at varetage opgaven.

Seniorpensionsenheden vil være dataansvarlig for behandlingen af personoplysninger i forbindelse med praksiskoordineringsudvalgets arbejde.

Bestyrelsen for Seniorpensionsenheden fastsætter i øvrigt de nærmere retningslinjer for udvalgets virke.

Der henvises til afsnit 2.1.2.2. i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 9

Seniorpensionsenheden er en ny selvejende institution med myndighedsansvar, hvorfor der ikke eksisterer regler om tilsyn.

Det foreslås i § 9, *stk. 1*, at beskæftigelsesministeren fører tilsyn med, at bestyrelsen for Seniorpensionsenheden udfører sit hverv i overensstemmelse med lovgivningen.

Da Seniorpensionsenheden foreslås oprettet som en selvejende institution med en selvstændig bestyrelse, der har an-

svaret for administrationen, foreslås det, at beskæftigelsesministeren alene fører tilsyn med, at bestyrelsen lever op til sit ansvar for at sikre, at Seniorpensionsenheden administreres i overensstemmelse med lovgivningen.

Det vil sige, at ministeren fører tilsyn med, at bestyrelsens beslutninger ligger inden for lovgivningens rammer, ligesom tilsynet skal sikre, at bestyrelsen i forhold til de administrative opgaver, der er overladt til Arbejdsmarkedets Tillægspension, har sørget for, at der foreligger tilstrækkelige og betryggende instrukser og aftaler med henblik på at sikre, at Seniorpensionsenheden drives i overensstemmelse med lovgivningen. Ministeren vil ligeledes føre tilsyn med, at der aflægges regnskab og foretages revision i henhold til lovgivningen. Ligeledes vil det være en tilsynsopgave at påse, at bestyrelsen har fastsat nærmere bestemmelser om udførelsen af bestyrelsens eget arbejde i forretningsordenen.

Dette svarer til de rammer for tilsyn, der er fastsat i forhold til beskæftigelsesministerens tilsyn med Udbetaling Danmark, jf. § 19 i lov om Udbetaling Danmark, og Arbejdsmarkedets Erhvervssikring, jf. § 15 i lov om Arbejdsmarkedets Erhvervssikring.

Det følger af ovenstående, at beskæftigelsesministeren ikke skal kontrollere eller monitorere selve driften og sagsbehandlingen i Seniorpensionsenheden. Dette ansvar påhviler bestyrelsen for Seniorpensionsenheden. Klager fra borgere og andre myndigheder over sagsbehandlingen, som ikke har betydning for afgørelsen af en konkret sag, f.eks. klager over sagsbehandlings tilrettelæggelse og personalets optræden, skal rettes til Seniorpensionsenheden.

Det foreslås i *stk. 2, 1. pkt.*, at bestyrelsen for Seniorpensionsenheden årligt afgiver en beretning om Seniorpensionsenhedens virksomhed til beskæftigelsesministeren.

Bestyrelsens beretning danner sammen med årsrapporten og revisionsprotokollerne grundlaget for beskæftigelsesministerens løbende tilsyn, jf. *stk. 1*.

Det foreslås i *stk. 2, 2. pkt.*, at beretningen skal indeholde en redegørelse om de væsentlige beslutninger, som bestyrelsen har truffet, og oplysninger, som bestyrelsen vurderer, er nødvendige for, at beskæftigelsesministeren kan varetage sin tilsynsforpligtelse på et tilstrækkeligt og betryggende grundlag.

Det gælder særligt oplysninger om beslutninger og forhold, der i væsentlig grad påvirker administrationen, kvaliteten i sagsbehandlingen og Seniorpensionsenhedens finansielle situation i såvel negativ som positiv retning. Andre oplysninger kan f.eks. være oplysninger om udviklingen i særlige sagstyper, klager over sagsbehandlingen, omtale af særlige undersøgelser m.v.

Det forudsættes, at bestyrelsens beretning ikke indeholder personoplysninger.

Det foreslås i *stk. 2, 3. og 4. pkt.*, at beretningen følger kalenderåret, og at beretningen indsendes senest samtidig med årsrapporten m.v., jf. lovforslagets § 11, *stk. 3*.

Det foreslås i *stk. 3, 1. pkt.*, at bestyrelsen for Seniorpensionsenheden efter anmodning fra beskæftigelsesministeren er

forpligtet til at udarbejde særlige redegørelser og udlevere materiale, som beskæftigelsesministeren i øvrigt anser for nødvendigt for varetagelsen af tilsynsopgaven.

Særlige redegørelser kan være undersøgelser af særlige temaer eller problemstillinger, som ministeren i forbindelse med sit tilsyn ønsker belyst.

Beskæftigelsesministeren kan efter forslaget i *stk. 3, 2. pkt.*, fastsætte en frist for tilvejebringelse og meddelelse af oplysninger og udlevering af dokumenter.

Beskæftigelsesministeren kan dermed over for bestyrelsen for Seniorpensionsenheden fastsætte fristen for udarbejdelsen og udleveringen af materiale m.v. under hensyntagen til sagens karakter, opgavens omfang, behovet for indhentelse og indsamling af oplysninger, data m.v.

Det foreslås i *stk. 4*, at bestyrelsen for Seniorpensionsenheden af egen drift løbende skal orientere beskæftigelsesministeren om alle forhold af særlig væsentlig karakter, som bestyrelsen vurderer har betydning for ministerens tilsyn.

En sådan situation kan f.eks. foreligge ved større systematiske fejl i sagsbehandlingen eller ved større systemnedbrud.

Til § 10

Seniorpensionsenheden er en ny selvejende institution, og der eksisterer derfor ikke regler om Ankestyrelsens rolle i forhold til at følge kvaliteten i sagsbehandlingen.

Det foreslås i § 10, *stk. 1, 1. pkt.*, at Ankestyrelsen én gang årligt skal udarbejde en redegørelse til beskæftigelsesministeren om sagsbehandlingen i Seniorpensionsenheden på baggrund af de sager, der indbringes for Ankestyrelsen. Det foreslås i *2. pkt.*, at redegørelsen skal indeholde statistik, der kan belyse kvaliteten af de indbragte sager, og beskrive tendenser i sagsbehandlingen.

Det nærmere indhold aftales mellem Beskæftigelsesministeriet og Ankestyrelsen. Redegørelsen forventes at indeholde oplysninger om de overordnede tendenser i sagerne, en gennemgang af udvalgte sager samt oversigter med statistik, f.eks. over antal indkomne og afgjorte sager, udfaldet af de realitetsbehandlede sager og eventuel kritik i sagerne, der kan belyse karakteren af formelle og materielle sagsbehandlingsfejl.

Det forudsættes, at Ankestyrelsens redegørelse ikke indeholder personoplysninger.

Det foreslås i *stk. 2, 1. pkt.*, at redegørelsen følger kalenderåret og indsendes til beskæftigelsesministeren senest 6 måneder efter årets afslutning.

Ankestyrelsen får således rimelig tid til at udarbejde redegørelsen efter årets afslutning. Redegørelsen afgives på baggrund af de sager, der indbringes for Ankestyrelsen som administrativ klageinstans i løbet af året. Redegørelsen forudsættes for så vidt angår kalenderåret 2021 at indeholde en opdeling i forhold til, om det er kommunerne eller Seniorpensionsenheden, som har truffet afgørelse i sagen som 1. instans.

Det foreslås i *stk. 2, 2. pkt.*, at redegørelsen skal forelægges for Seniorpensionsenhedens bestyrelse, der skal have lejlighed til at afgive sine bemærkninger til redegørelsen, inden Ankestyrelsen sender redegørelsen og bestyrelsens bemærkninger til beskæftigelsesministeren.

Bestyrelsen får på denne måde mulighed for at forholde sig til Ankestyrelsens redegørelse, således at bestyrelsens bemærkninger kan indgå i beskæftigelsesministerens tilsyn med Seniorpensionsenheden. Redegørelsen skal bidrage til at give ministerens indsigt i kvaliteten af sagsbehandlingen i Seniorpensionsenheden.

Det foreslås i *stk. 3*, at beskæftigelsesministeren uanset *stk. 1 og 2* kan beslutte, at Ankestyrelsens redegørelse udarbejdes hvert andet eller tredje år, således at redegørelsen dækker 2 eller 3 år.

Med bestemmelsen får beskæftigelsesministeren muligheden for at vurdere, om der er behov for at modtage en årlig redegørelse fra Ankestyrelsen, eller om det vil være mest hensigtsmæssigt, at redegørelsen udarbejdes hvert andet eller tredje år, således at redegørelsen dækker flere år. Det forventes, at der er behov for en årlig redegørelse i de første år efter Seniorpensionsenhedens oprettelse.

Det foreslås i *stk. 4, 1. pkt.*, at beskæftigelsesministeren kan anmode Ankestyrelsen om at foretage generelle undersøgelser og gennemgang af praksis om tilkendelse af seniorpension.

Formålet med bestemmelsen er, at det også skal være muligt at følge Seniorpensionsenhedens praksis generelt, dvs. også i de sager, der ikke indbringes for Ankestyrelsen.

Ankestyrelsen vil selv kunne foreslå metoden til at foretage undersøgelserne. Ankestyrelsen vil både kunne foretage undersøgelser og gennemgang af praksis m.v., hvor der gennemgås klagesager fra Seniorpensionsenheden, men der vil også kunne foretages generelle undersøgelser ved f.eks. at se på andet materiale, f.eks. Seniorpensionsenhedens instrukser for sagsbehandlingen og samarbejdet med kommunerne.

Det foreslås i *stk. 4, 2. pkt.*, at de faglige og ressourcemæssige rammer for den enkelte undersøgelse fastlægges ved aftale mellem Beskæftigelsesministeriet og Ankestyrelsen.

Det foreslås i *stk. 5*, at Ankestyrelsen fra Seniorpensionsenheden kan indhente sager og øvrige oplysninger, der er nødvendige for, at Ankestyrelsen kan foretage undersøgelser, som beskæftigelsesministeren rekvirerer i medfør af *stk. 4*. Oplysninger om afgørelser kan indhentes i såvel skriftlig som elektronisk form.

Ankestyrelsen kan behandle oplysninger til brug for undersøgelserne efter databeskyttelsesforordningens artikel 6, *stk. 1, litra e*, og *stk. 3, litra b*, artikel 9, *stk. 2, litra g* samt artikel 10, og efter databeskyttelseslovens § 6, *stk. 1, § 7, stk. 4, § 8, stk. 5, § 10, stk. 1, og § 11, stk. 1*.

Desuden forudsættes det, at Ankestyrelsen overholder de til enhver til gældende regler om datasikkerhed, herunder de grundlæggende principper i databeskyttelsesforordningens

artikel 5 om lovlighed, rimelighed og gennemsigtighed, formålsbegrænsning og dataminimering.

Seniorpensionsenheden vil være forpligtet til at udlevere de sager og oplysninger, som Ankestyrelsen forlanger til brug for undersøgelserne.

Der henvises til afsnit 2.5. i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 11

Seniorpensionsenheden er en ny selvejende institution, og der eksisterer derfor ikke regler om regnskab for myndigheden.

Ydelses- og administrationsregnskabet for udbetaling af seniorpension og for de opgaver, som Udbetaling Danmark varetager efter de gældende regler i § 56 a og § 62 i lov om social pension, er fortsat en del af Udbetaling Danmarks – og dermed ikke Seniorpensionsenhedens – årsrapportregnskab og revision.

Det foreslås i § 11, stk. 1, 1. pkt., at bestyrelsen for Seniorpensionsenheden for hvert regnskabsår skal udarbejde en årsrapport for Seniorpensionsenhedens virksomhed, der som minimum består af en ledelsesberetning, en ledelsespåtegning og et årsregnskab bestående af balance, resultatopgørelse og noter, herunder en redegørelse for anvendt regnskabspraksis.

Ved aflæggelse af årsrapporten skal årsrapporten underskrives i tilknytning til en ledelsespåtegning af Seniorpensionsenhedens bestyrelse og af Arbejdsmarkedets Tillægspension som teknisk og administrativ leverandør og ansvarlig for den daglige ledelse af Seniorpensionsenheden.

Det forudsættes, at ledelsespåtegningen indeholder en erklæring om, hvorvidt årsrapporten er aflagt i overensstemmelse med lovgivningens krav m.v., og om den giver et retvisende billede af virksomhedens aktiver og passiver, finansielle stilling samt resultatet. Det skal desuden fremgå af påtegningen, at ledelsesberetningen indeholder en retvisende redegørelse for udviklingen i virksomhedens aktiviteter og økonomiske forhold samt en beskrivelse af de væsentligste risici og usikkerhedsfaktorer, som virksomheden kan påvirkes af. Endelig skal der indgå en erklæring om, at der er etableret forretningsgange, der sikrer en økonomisk hensigtsmæssig forvaltning.

Hvis ledelsen har indføjjet supplerende beretninger i årsrapporten, bør ledelsespåtegningen endvidere erklære, om beretningerne giver en retvisende redegørelse inden for rammerne af almindeligt anerkendte retningslinjer for sådanne beretninger.

Det foreslås i stk. 1, 2. pkt., at regnskabsåret følger kalenderåret.

Det foreslås i stk. 2, 1.pkt., at årsrapporten for Seniorpensionsenheden skal revideres af en statsautoriseret revisor, og at revisionen skal udføres i overensstemmelse med god offentlig revisionsskik og regler fastsat i medfør af forslagets § 13.

Revisionen omfatter både finansiell revision, juridisk-kritisk revision og forvaltningsrevision.

Rigsrevisionen har i vejledningen "Anvendelsen af standarderne for offentlig revision" fra december 2016 beskrevet, hvad Rigsrevisionen opfatter som standarder for god offentlig revision. Revisionen skal altid udføres i overensstemmelse med god offentlig revisionsskik, som den er beskrevet i den til en hver tid gældende vejledning fra Rigsrevisionen om standarderne for offentlig revision (SOR).

Det foreslås i stk. 2, 2. pkt., at revisionen ikke omfatter ledelsesberetningen og eventuelle supplerende beretninger, som indgår i årsrapporten. Revisor skal dog afgive en udtalelse om, hvorvidt oplysningerne i ledelsesberetningen og eventuelle supplerende beretninger er i overensstemmelse med årsrapporten, jf. 3. pkt.

Det foreslås i stk. 3, at årsrapporten og revisionsprotokollen vedrørende årsrapporten fra revisionen, herunder protokollen fra en eventuel intern revision, jf. forslagets § 12, stk. 3, sendes til beskæftigelsesministeren snarest muligt efter bestyrelsens godkendelse af årsrapporten, dog senest 6 måneder efter regnskabsårets udløb.

Hermed får beskæftigelsesministeren mulighed for at få den nødvendige indsigt i, at Seniorpensionsenhedens administration og drift sker i overensstemmelse med lovgrundlaget.

Det foreslås i stk. 4, at årsrapporten offentliggøres.

Årsrapporten kan f.eks. gøres offentligt tilgængelig på Seniorpensionsenhedens hjemmeside.

Til § 12

Seniorpensionsenheden er en ny selvejende institution, og der ikke eksisterer derfor ikke regler om revision af myndighedens regnskaber m.v.

Det foreslås i § 12, stk. 1, at bestyrelsen for Seniorpensionsenheden udnævner en revisor for Seniorpensionsenhedens virksomhed.

Revisionen vil af hensyn til Seniorpensionsenhedens omkostninger som udgangspunkt være den samme som revisionen i Arbejdsmarkedets Tillægspension.

I stk. 2, 1. og 2. pkt., foreslås det, at beskæftigelsesministeren i særlige tilfælde kan udpege en yderligere revisor. Denne revisor fungerer på samme vilkår og efter samme regler som den revisor, der er udnævnt af bestyrelsen for Seniorpensionsenheden.

Sådanne særlige tilfælde kan være situationer, hvor der er nogle specielle forhold i årsrapporten, som beskæftigelsesministeren vurderer, bør gennemgås af en uafhængig revisor, som ikke er valgt af bestyrelsen i Seniorpensionsenheden. Det kan også være tilfældet, hvor der er uoverensstemmelser i regnskabet.

Det foreslås i stk. 3, at bestyrelsen kan bestemme, at der skal oprettes en intern revision, der ledes af en revisionschef.

Ved en sådan beslutning forudsættes det af økonomiske årsager, at bestyrelsen som udgangspunkt vælger Arbejdsmarkedets Tillægspensions eksisterende revisionschef. Der er i § 24 d, stk. 9, i lov om Arbejdsmarkedets Tillægspension indsat særlig hjemmel til, at Arbejdsmarkedets Tillægspensions interne revision kan udøve sådanne hverv uden for Arbejdsmarkedets Tillægspension.

Det foreslås i *stk. 4*, at ved revisorskift skal både bestyrelsen for Seniorpensionsenheden og den afgående revisor orientere beskæftigelsesministeren om årsagen til skiftet.

Orienteringen kan afgives i fællesskab, hvis parterne er enige om det. Herved sikres det, at revisor ikke afskediges som følge af usaglige forhold, som eksempelvis uoverensstemmelser i forhold til regnskabsaflæggelsen.

Det foreslås i *stk. 5*, at revisionen forsyner årsregnskabet med en påtegning om, at det er revideret.

Det foreslås i *stk. 6*, at revisor altid har ret til at deltage i bestyrelsesmøder under behandling af sager, der har betydning for revision eller aflæggelse af årsrapporten.

Herved sikres dels, at revisor modtager information på samme niveau som bestyrelsesmedlemmer, dels at revisor har mulighed for at orientere bestyrelsen om væsentlige regnskabsmæssige forhold, der har betydning for Seniorpensionsenheden. Som konsekvens heraf sendes dagsorden til revisor på lige fod med bestyrelsesmedlemmerne. Det anses som tilstrækkeligt, at bilagene kun sendes til revisor, hvis denne ønsker det.

Det foreslås i *stk. 7*, at revisorerne har pligt til at deltage i bestyrelsens behandling af de sager, der har betydning for revisionen eller aflæggelse af årsrapporten, hvis det ønskes af blot ét bestyrelsesmedlem.

Til § 13

Det foreslås i § 13, at beskæftigelsesministeren fastsætter nærmere regler for budgetter, regnskaber og revision i Seniorpensionsenheden.

Der forventes at blive fastsat regler om indhold og opstilling af regnskabet.

Det er mest hensigtsmæssigt at fastsætte mere detaljerede regler for budget, regnskab og revision i bekendtgørelsesform, hvor ændringsproceduren kan håndteres fleksibelt i takt med ændrede krav. Der vil således fortsat være mulighed for at kunne udvikle budget-, regnskab og revisionspraksis med nye og relevante finansielle informationer og krav.

Det forventes, at de nærmere regler om regnskab vil blive udformet efter samme principper, som er lagt til grund for reglerne i bekendtgørelse nr. 221 af 7 marts 2019 om regnskaber m.v. for Udbetaling Danmark om Udbetaling Danmarks administrationsvirksomhed med de relevante tilpasninger som følge af forskelle i aktiviteter og risici.

Der forventes også at blive fastsat regler om, at Rigsrevisionen vil få adgang til at foretage revision efter § 6, jf. § 4, i lov nr. 101 af 19. januar 2012 om revisionen af statens regnskaber m.m. (rigsrevisorloven), og fastslagt rammer for

samarbejdet mellem Rigsrevisor og den valgte revision i Seniorpensionsenheden.

Det foreslås, at der i medfør af bemyndigelsen kan fastsættes regler om, at Rigsrevisionen med hjemmel i rigsrevisorlovens § 6, jf. § 4, kan gennemgå Seniorpensionsenhedens regnskaber. Ved gennemgang vil Rigsrevisionen navnlig kunne påse, at regnskabet er undergivet betryggende revision, at vilkår for virksomheden er opfyldt, og at midlerne er anvendt i overensstemmelse med givne bestemmelser. Desuden vil Rigsrevisionen kunne påse, at der tages skyldige økonomiske hensyn ved forvaltningen af midlerne. Det forventes, at der derudover fastsættes regler om, at Rigsrevisionen enten direkte fra Seniorpensionsenheden eller gennem vedkommende minister kan få alle materialer og oplysninger, som efter rigsrevisors skøn er af betydning for udførelsen af dennes hverv.

Det forudsættes desuden, at tilrettelæggelsen af den løbende revision, herunder juridisk kritisk revision og forvaltningsrevisionen, vil ske med udgangspunkt i en revisionsplan, der er udarbejdet af den valgte revisor for Seniorpensionsenheden, og som drøftes i bestyrelsen for Seniorpensionsenheden. Revisionsplanerne skal - under hensyntagen til den vurderede væsentlighed og risiko - sikre, at alle væsentlige områder revideres hvert år, og at øvrige områder revideres med en frekvens og et omfang, der fastsættes ud fra væsentlighed og risiko. I forbindelse med afslutning af revisionen redegøres for eventuelle afvigelser fra planen.

Juridisk kritisk revision og forvaltningsrevisionen i Seniorpensionsenheden gennemføres som en løbende forvaltningsrevision, der udføres sammen med den normale (finansielle) revision i lighed med, hvad der gælder for Udbetaling Danmark og Arbejdsmarkedets Erhvervs sikring.

Ved vurderingen af, om der er taget skyldige økonomiske hensyn i Seniorpensionsenheden, foretages en undersøgelse af, hvorvidt Seniorpensionsenheden har god økonomistyring. Revisionen udføres med udgangspunkt i de mål, som bestyrelsen for Seniorpensionsenheden har meldt ud og Seniorpensionsenhedens opnåede resultater.

I relation til de omkostninger, som følger af den administration, der udføres af Arbejdsmarkedets Tillægspension, baseres vurderingen af, om der er taget skyldige økonomiske hensyn i Seniorpensionsenheden, på en rapportering, som Seniorpensionsenheden modtager fra Arbejdsmarkedets Tillægspension om serviceniveau, kvalitet, svarfrister m.v. samt på en udtalelse fra Arbejdsmarkedets Tillægspensions revisor om, hvorvidt Arbejdsmarkedets Tillægspension har et betryggende økonomistyringssystem.

Bestyrelsen for Seniorpensionsenheden kan beslutte at iværksætte udvidet forvaltningsrevision på områder i Seniorpensionsenheden, hvis bestyrelsen vurderer et behov for nærmere analyse og vurdering, herunder iværksætte større undersøgelser. Ved sådanne undersøgelser fastsættes formål, emne og omfang af revisor for Seniorpensionsenheden efter aftale med bestyrelsen.

Til § 14

Seniorpensionsenheden er en ny selvejende institution, og der eksisterer derfor ikke regler om administrationsbidrag til dækning af Seniorpensionsenhedens opgavevaretagelse.

Det foreslås i § 14, stk. 1, at kommunerne ved indbetaling af administrationsbidrag til Seniorpensionsenheden skal dække alle udgifter til varetagelse af Seniorpensionsenhedens opgaver.

Efter forslaget til *stk. 2, 1. pkt.*, fastsætter Seniorpensionsenheden størrelsen af bidragene.

Bidragene skal dække samtlige udgifter til administration, sagsbehandling, m.v. og øvrige omkostninger, som Seniorpensionsenheden forventer at afholde til varetagelse af Seniorpensionsenhedens opgaver og drift inden for et regnskabsår, jf. forslaget til 2. *pkt.*

Bidragene vil primært bestå af de omkostninger, som Arbejdsmarkedets Tillægspension løbende opkræver hos Seniorpensionsenheden for administrationen og den daglige ledelse. Udover at dække omkostningerne ved administrationen hos Arbejdsmarkedets Tillægspension skal Seniorpensionsenheden gennem bidraget finansiere egne omkostninger som følge af driften af Seniorpensionsenheden, f.eks. omkostninger forbundet med nedsættelse af et praksiskoordineringsudvalg efter § 8, revisionshonorar efter § 12 og porto m.v.

Derudover indgår eventuelle over- eller underskud fra tidligere år. I det bidrag, som opkræves hos kommunerne f.eks. for år 2023, vil efterreguleringer for over- eller underskud for regnskabsåret 2021 indgå i opkrævningen.

Endvidere vil der i bidragene indgå tab, som skyldes fejladministration i Seniorpensionsenheden, jf. lovforslagets § 7, stk. 5.

Det foreslås i *stk. 3*, at bestyrelsen for Seniorpensionsenheden kan opkræve ekstraordinære bidrag fra kommunerne, hvis administrationsbidraget ikke er tilstrækkeligt til at dække Arbejdsmarkedets Tillægspensions udgifter til administrationen af Seniorpensionsenheden.

Med bestemmelsen får Arbejdsmarkedets Tillægspension mulighed for at få dækket udgifter til ekstraordinært store og uforudsete udgifter, der afholdes til administrationen af Seniorpensionsenheden. Som eksempel kan det nævnes, at hvis en domstolsafgørelse medfører, at et meget stort antal sager skal genoptages, skal det være muligt for Seniorpensionsenheden at opkræve et ekstraordinært bidrag fra kommunerne til dækning af de ekstraomkostninger, der måtte være forbundet med de mange genoptagelser. Det kan også være ekstra omkostninger til systemtilpasninger, der skal foretages for at sikre en lovmæssig administration.

Det foreslås i *stk. 4*, at kommunerne hæfter for de til enhver tid forfaldne tilgodehavender, som Arbejdsmarkedets Tillægspension måtte have for varetagelsen af Seniorpensionsenhedens opgaver.

Bestemmelsen skal sikre, at Arbejdsmarkedets Tillægspension har sikkerhed for de tilgodehavender, der måtte opstå som følge af opgavevaretagelsen, jf. forslaget § 7, stk. 2.

Det foreslås i *stk. 5*, at beskæftigelsesministeren efter indstilling fra bestyrelsen for Seniorpensionsenheden kan fastsætte regler om fordelingen af bidrag, jf. stk. 1 og stk. 3, mellem kommunerne.

Bidraget for den enkelte kommunerne forventes fastsat i forhold til det indbyggertal i den enkelte kommune, som er offentliggjort ved seneste befolkningstal forud for udmeldingen af administrationsbidragene. Som grundlag anvendes det af Danmarks Statistik senest offentliggjorte kommunefordelte befolkningstal, dvs. folketallet pr. 1. april, hvis dette er offentliggjort.

Derudover forventes der fastlagt regler om, hvordan kommunerne dækker omkostninger til et eventuelt tab, som påføres Seniorpensionsenheden. Der forventes således fastsat regler om, at fejl i Seniorpensionsenheden, der medfører tab og er knyttet til udgifter til administrationen af opgaven med at tilkende seniorpension, og som dermed indgår i administrationsbidraget for Seniorpensionsenheden, dækkes ud fra indbyggertallet i de enkelte kommuner.

Til § 15

Det foreslås i § 15, *stk. 1*, at Seniorpensionsenheden hvert år senest den 1. august meddeler et skøn over størrelsen af det kommende kalenderårs administrationsbidrag efter § 14, stk. 1, til hver enkelt kommunalbestyrelse.

Forslaget skal sikre, at kommunerne ved deres budgetlægning kan tage højde for det kommende års bidrag.

Efter forslaget til *stk. 2, 1. pkt.*, fastsætter bestyrelsen for Seniorpensionsenheden samtidig med godkendelse af Seniorpensionsenhedens budget for det kommende års drift størrelsen af de endelige samlede bidrag og det endelige bidrag for den enkelte kommune efter § 14, stk. 1.

Det forventes, at bestyrelsen for Seniorpensionsenheden godkender Seniorpensionsenhedens budget for det kommende års drift i december måned.

Bestyrelsen for Seniorpensionsenheden meddelelser snarest muligt herefter størrelsen af den enkelte kommunes bidrag efter forslaget § 14, stk. 1, jf. forslaget til *stk. 2, 2. pkt.*

Bestemmelsen regulerer ikke processen for meddelelser vedrørende opkrævning af ekstraordinære bidrag efter forslaget § 14, stk. 3.

Forslaget til § 15 hænger sammen med lovforslagets §§ 14 og 16 om kommunens indbetaling af administrationsbidrag til Seniorpensionsenheden. Der henvises til bemærkningerne til §§ 14 og 16.

Der henvises også til bemærkningerne til § 19, stk. 5.

Til § 16

Det foreslås i § 16, *stk. 1*, at administrationsbidrag efter forslaget § 14, stk. 1, indbetales til Seniorpensionsenheden månedsvist bagud og udgør 1/12 af det årlige bidrag.

Den månedlige indbetaling vedrører ikke ekstraordinære administrationsbidrag efter § 14, stk. 3.

Det foreslås i *stk. 2*, at kommunerne efter lov om renter ved forsinket betaling m.v. skal pålægges renter og rykkergebyr ved forsinket betaling af bidrag efter § 14, stk. 1 og 3.

Det gælder forsinket betaling både i forhold til de almindelige administrationsbidrag og forsinket betaling i forhold til de ekstraordinære bidrag.

Ved forsinket betaling af bidrag foreslås det i *stk. 3*, at Seniorpensionsenheden har udpantringsret for bidrag, renter og gebyrer efter § 14, stk. 1 og stk. 3, og § 16, stk. 2.

Det gælder både de almindelige administrationsbidrag og ekstraordinære bidrag.

Forslaget til § 16 hænger sammen med forslaget §§ 14 og 15 om kommunens indbetaling af administrationsbidrag til Seniorpensionsenheden. Der henvises til bemærkningerne til §§ 14 og 15.

Til § 17

Kommunale og statslige myndigheder kan efter de gældende regler afløfte købsmoms via ordningerne på henholdsvis det kommunale og det statslige område.

Det foreslås, at Seniorpensionsenheden får samme adgang til at afløfte moms, som kommuner og stat har adgang til.

Det foreslås i § 17, *stk. 1, 1. pkt.*, at Social- og Indenrigsministeriet refunderer Seniorpensionsenhedens udgifter til betaling af købsmoms, som ikke kan fradrages ved en virksomheds opgørelse af afgiftstilsvaret (ikkefradragsberettiget købsmoms), og som afholdes ved køb af varer og tjenesteydelser i forbindelse med Seniorpensionsenhedens løbende drift.

Bestemmelsen medfører, at Social- og Indenrigsministeriet kan yde Seniorpensionsenheden økonomisk kompensation for udgifter til ikke-fradragsberettiget købsmoms efter momsloven. Bestemmelsen dækker udgifterne til moms, som vedrører de opgaver, som Seniorpensionsenheden varetager. Bestemmelsen giver således mulighed for, at Seniorpensionsenheden kan opkræve et administrationsbidrag hos kommunerne efter forslaget til § 14, som ikke indeholder købsmoms. Udgifterne bevilges af Social- og Indenrigsministeriet fra den dertil hørende konto.

Det foreslås i *stk. 1, 2. pkt.*, at ikkefradragsberettiget købsmoms, der afholdes ved køb af varer og tjenesteydelser i forbindelse med udgifter til etableringen af Seniorpensionsenheden, jf. § 1, stk. 3, refunderes fra Finansministeriets momsreserve.

Forslaget medfører, at staten refunderer Seniorpensionsenhedens udgifter til betaling af købsmoms, som ikke kan fradrages ved en virksomheds opgørelse af afgiftstilsvaret (ikkefradragsberettiget købsmoms), og som Arbejdsmarkedets Tillægspension afholder ved køb af varer og tjenesteydelser i forbindelse med etableringen af myndigheden.

Den ikkefradragsberettigede købsmoms refunderes fra Finansministeriets momsreserve på grundlag af en opgørelse for afholdte udgifter samt et særskilt momsregnskab for Seniorpensionsenheden, der revideres af Arbejdsmarkedets

Tillægspensions revisor. Revisoren godkender den samlede årlige opgørelse over købsmomsudgifter og påser, at udgifterne, hvortil der er afholdt moms, alene er afholdt til brug for etableringsudgifter til Seniorpensionsenheden.

Det foreslås i *stk. 2, 1. pkt.*, at momskompensationen fastsættes på grundlag af afholdte udgifter til købsmoms, som kan henføres til Seniorpensionsenheden.

Det foreslås i *stk. 2, 2. pkt.*, at Seniorpensionsenheden på baggrund af en opgørelse fra Arbejdsmarkedets Tillægspension udarbejder et særskilt momsregnskab for henholdsvis løbende drift og etablering af Seniorpensionsenheden.

Bestemmelsen medfører således, at der dels skal udarbejdes et særskilt momsregnskab for etablering af Seniorpensionsenheden til staten, dels at der årligt skal udarbejdes et momsregnskab til den løbende drift, således at Social- og Indenrigsministeriet løbende kan afløfte moms for udgifter, der indgår i administrationsbidraget, jf. forslaget til § 14.

Det foreslås i *stk. 2, 3. pkt.*, at momsregnskabet revideres af Seniorpensionsenhedens revisor, der godkender den samlede årlige opgørelse over købsmomsudgifter.

Til § 18

Seniorpensionsenheden er en ny selvejende institution, og der eksisterer derfor ikke regler om anvendelse af særlige systemer og mulighed for at anvende Statens Koncernbetalinger (SKB) og Offentligt Betalingssystem (OBS).

Det foreslås i § 18, at Seniorpensionsenheden skal anvende Statens Koncernbetalinger (SKB) og Offentligt Betalingssystem (OBS) eller de til enhver tid gældende tilsvarende systemer til økonomiske transaktioner mellem staten og kommunerne.

Det betyder, at alle økonomiske transaktioner, f.eks. betaling af kommunernes administrationsbidrag, jf. forslaget til § 14, skal ske via Statens Koncernbetalinger (SKB) og Offentligt Betalingssystem (OBS), jf. LBK nr. 798 af 28. juni 2007 om offentlige betalinger m.v.

Seniorpensionsenheden vil blive oprettet som selvstændig deltager med egen konto i Statens Koncernbetalinger (SKB). I det omfang SKB og OBS fremrettet eventuelt bliver udskiftet af andre systemer, vil Seniorpensionsenheden også skulle anvende disse systemer.

Opkrævningen af administrationsbidrag hos kommunerne foreslås at ske ved, at Seniorpensionsenheden bemyndiges til at trække på de enkelte kommuners konti. Det vil være finansministeren, der inden for gældende regler fastsætter de nærmere vilkår for betalinger m.v.

Til § 19

Det foreslås i § 19, *stk. 1*, at loven træder i kraft den 15. juni 2020, jf. dog stk. 2.

Det foreslås i *stk. 2*, at §§ 3 og 4 træder i kraft den 1. januar 2021.

Det betyder, at bestemmelser om vejledning og digital kommunikations først træder i kraft samtidigt med overfør-

sel af myndighedsansvaret for seniorpension fra kommunerne, der forventes at skulle ske pr. 1. januar 2021.

Det foreslås i *stk. 3*, at staten refunderer ikkefradragsberetiget købsmoms for alle udgifter til etablering af Seniorpensionsenheden, herunder udgifter der er afholdt forud for lovens ikrafttræden.

Udgifterne til etablering består f.eks. af indkøb, udvikling og klargøring af IT, juridisk og forretningsmæssig afklaring samt rekruttering af medarbejdere i Arbejdsmarkedets Tillægspension.

Efter forslaget refunderes også udgifter til etablering, som er afholdt inden lovens ikrafttræden. Momsafløftning til de løbende driftsudgifter vil skulle ske efter forslaget til § 17.

Det foreslås i *stk. 4*, at den årlige beretning fra bestyrelsen for Seniorpensionsenheden, jf. forslagens § 9, stk. 2, og Seniorpensionsenhedens årsrapport, jf. forslagens § 11, som vedrører år 2021, også omfatter år 2020.

Årsrapporten indeholder ikke etableringsomkostninger for 2020, da disse afregnes og finansieres særskilt af staten.

Forslaget medfører, at den årlige beretning fra bestyrelsen vedrørende år 2020-2021, der som led i ministerens tilsyn efter forslagens § 9 sendes sammen med årsrapporten, først vil skulle udarbejdes og sendes til beskæftigelsesministeren i 2022.

Det foreslås i *stk. 5*, at Seniorpensionsenheden udmelder et skøn over administrationsbidrag og de endelige administrationsbidrag for 2021, jf. forslagens § 15, hurtigst muligt.

Forslaget medfører, at Seniorpensionsenheden kan vente med at udmelde et skøn for administrationsbidrag for 2021 senere end forudsat i forslaget til § 15, stk. 1, hvorefter administrationsbidraget for det kommende år meldes ud senest den 1. august det forudgående kalenderår, og det endelige administrationsbidrag skal meddeles hurtigst muligt derefter.

Til § 20

Til nr. 1

Efter de gældende regler er en selvejende institution omfattet af bestemmelsen i selskabsskattelovens § 1, stk. 1, nr. 6, hvorefter foreninger, stiftelser, selvejende institutioner og lignende alene er skattepligtige af indtægt ved erhvervsmæssig virksomhed samt fortjeneste eller tab ved afhændelse, afståelse eller opgivelse af formuegoder, der har eller har haft tilknytning til den erhvervsmæssige virksomhed. Som indtægt ved erhvervsmæssig virksomhed betragtes indtægt ved næringsvirksomhed eller anden forretningsvirksomhed herunder indtægt ved drift, udlejning eller bortforpagtning af fast ejendom og indtægt ved produktion af elektricitet og varme, jf. selskabsskattelovens § 1, stk. 4.

Visse ATP-enheder er i medfør af selskabsskatteloven fritaget for beskatning, jf. selskabsskattelovens § 3, stk. 1, nr. 8, for så vidt angår Arbejdsmarkedets Tillægspension, § 3, stk. 1, nr. 12, for så vidt angår Arbejdsmarkedets Erhvervs sikring og § 3, stk. 1, nr. 20, for så vidt angår Udbetaling Danmark. Skattefritagelsen er fastsat under hensyn til, at enhederne er etableret ved lov, og at indtægterne udelukkende kan anvendes til enhedernes formål.

Det foreslås at indsætte et *nr. 22* i § 3, *stk. 1*, i selskabsskatteloven, hvor Seniorpensionsenheden, jf. lov om Seniorpensionsenheden, fremgår.

Det medfører, at Seniorpensionsenheden bliver skattefritaget.

Seniorpensionsenheden etableres efter forslagens § 1 som en selvejende institution. Seniorpensionsenheden er således på linje med andre ATP-enheder etableret ved lov, hvor indtægterne udelukkende kan anvendes til enhedens formål.

Til § 21

Det foreslås i § 21, at loven ikke gælder for Færøerne og Grønland.

Baggrunden herfor er, at der er tale om sagsområder, der er overtaget af Færøerne og Grønland.